

SKON aneb 103 nočních můr

První listopadový víkend – týden po Dušičkách – proběhlo v Radotínském gymnáziu Oty Pavla setkání příznivců hororu. Protože pro horory mám poslední dobou slabost, rozhodla jsem se s kamarádkou Janinou Dvořákovou, která obvykle tyhle reportáže píše, do Radotína vyrazit. Želbůh, Janina v pondělí onemocněla, což je také ten důvod, proč tuhle reportáž nenapsala ona. Úplně „osiřelá“ jsem ale nebyla, protože se mnou přislíbil na akci jet ještě Jirka Sedláček. Už páteční program nás z anotací zaujal, ale nakonec jsme se tam vypravili až v sobotu.

Útrapami z cesty autobusem tento článek nebudu zatěžovat, protože jsme jeli autem. V Radotíně jsme byli už v deset. Místo konání jsme bez problémů našli. Na stupíncích před gymplem hořely svíčky a lehce Halloweenskou atmosféru navozovaly prťavé žlutozelené dýně vedle. Uvnitř gymnázia se nacházela zavřená rakev, k níž se ještě dostanu. Na webových stránkách pořadatelů slibované odznáčky skutečně byly k dostání u registrace a opravdu stály za to. Koupila jsem si hned dva – jeden s netopýrem a druhý s hlubinnou rybou (Pamatujete na kresleného Nema, jak ho tam zrovna taková proháněla?).

Protože bylo přece jen brzo, gymnázium působilo mrtvě. Sotva jsme si vzali program, už jsme uháněli vzít útokem nejbližší cukrárnu, která byla v obležení místních duchodců. Zhlitli jsme nějaký ten chlebiček, kopli do sebe trochu kofeinu a hurá na přednášku.

Gymnázium mezitím trochu ožilo, ale ne moc, ve srovnání s jinými akcemi. Komorní atmosféru celého setkání přičítám z velké části tomu, že con byl ohlášen příliš na poslední chvíli. Čas mezi jednotlivými přednáškami bylo možné vyplnit zdobe-

ním pochmurně laděných perníčků, kam jsem se bohužel nedostala, nebo prohlídkou obrazů výtvarnice Dany Sahánkové, které na mě velice silně zapůsobily, ale nad pracovní stůl bych si je asi nevyvěstila.

První přednášku, z které jsme stihli jen závěr, měla dívka v bílých šatech s nickem Kľa. Bylo to zaměřeno na *Gothic style*. Obrazy, které se promítaly, ve mně vyvolaly rozporuplné pocity. Nevěděla jsem, jestli se mám smát nebo brečet. Nakonec jsme se „usmívali“, i když ten úsměšek byl poněkud cynický, stejně jako většina nápisů, které zmíněné obrazy nesly. Potom přišla na řadu Darth Zira s blížící nerozvedeným tématem Kalendář. Všichni jsme se shodli, že jsme zvědaví, o čem vlastně přednáška bude. Já jsem se trochu bála, že o pojetí času a jak se jeho vnímání v jednotlivých obdobích vyvíjelo, a to se také potvrdilo. I když k tomuto tématu mám od dob, co jsem se to musela povinně učit jako součást jisté zkoušky, respekt, přednáška mě příjemně překvapila.

Dozvěděla jsem se, v jaký jiný den než na Silvestra může člověk slavit a hlavně se regulérně opít, neboť tak činilo mnoho kultur před ním. Dále spoustu nových věcí z dob starých Římanů (původ saturnálií, který mi v antických dějinách jaksi unikl), ze středověku (zpočátku se rozlišovalo jen na léto a zimu, na venkově platil zemědělský rok a věžní hodiny v různých městech ukazovaly odlišný čas), z novověku (s nástupem železniční dopravy se to poprvé sjednotilo) a v neposlední řadě o původu rachejtlí, jimiž vynálezci střelného prachu – Čičané – původně zaháněli demony, kteří prý nesnášeli nic tak, jako velký humbuk. Jedině tak si bylo možné zajistit klidný průběh slavnosti či jiného obřadu.

pokračování na str. 10

OBSAH

SKON aneb 103 nočních můr	1	Štvorlístok nesplnených prianí	14	Časem s vědou – biomedicínský říjen	23
Čtenářův průvodce po Interkomu	2	Neandrtálský styl	14	Krv, slzy a technologie	23
Hvězdný bulvár	3	Groteska a cit v antiútópii	15	Lidštiny: Mobil nás zachrání?	24
CHLASTACÍ SOUTĚŽ PRO KNIHKUPCE	8	B. Werber: Mravenci, Den mravenců	16	DOGMA	25
Rubrika: Jak jsem ke sci-fi přišel (a)	8	Elisabeth Kostová: Historička	16	Potomci lidí	25
Z deníku BB (část osmá)	9	Civilizační šok	17	Pleasantville: Městečko zázraků	25
Můj oblíbený web	10	Stroncium	18	Potomci lidí	26
SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ FANTASY 2007	10	Výstižné charakteristika a potíže...	19	Vánoce se blíží	26
Hranice snů a Půjčovna masa	11	Podzimní porada 2006	20	Kalendář akcí	27
Zlomení andělé	12	Parcon – Taurcon 2006	21	Přichází nový fantastický web	28
O křtu knihy Fandom a text	13	NEHVĚZDNÝ NEBULVÁR	22	P. Houzvička: Od Kolára k Faucharovi	28

Čtenářův průvodce po Interkomu

Vánoce se blíží

a protože každá záminka k nákupu SF je dobrá, věnuje se toto dvojčíslo hlavně knihám a jejich recenzím. Roky očekávané *Stronium* má dokonce dvě od Jarka Kopečka a Miloše Ferka. Čítím k našim recenzentům hluboký obdiv, jsou to skuteční služebníci čtenáře a SF. Já bych se sobecky věnoval jen svému zklamání, oni však dokážou na díle najít spoustu dobrého.

Pokud podlehneme našemu ponoukání a skutečně se vypravíte do knihkupectví, na straně 8 najdete nepostradatelné rady, čeho se vyvarovat, by se na vás nevrhl předvánočním stresem nepřítel knihkupec.

Michelle obnovila rubriku *Jak jsme k SF přišli*, vy, co jste slíbili a nic neposlali, styďte se.

Martin Gilar přináší další dávku postřehů z USA a Libuše Čermáková se naopak na čas loučí, ale v tom jí tak úplně nevěřím.

Já konečně vydoloval své vzpomínky na Parcon v Neratovicích a nedalo mi to, abych se nesvěřil s dobrým pocitem, který jsem měl ze křtů knih *Fandom a text a Utopie*, *nejlepší verze*. Obě nám také recenzoval Miloš Ferko.

O Skonu nás informuje Hanina Veselá a na Jarní poradu vás možná přiláká reflexe fandomové mládeže z SFK Islington.

Předplatné IK a jak jej poslat na to jediné a správné místo

Ani letos se nic oproti loňskému roku nezměnilo. Stejně jako loni tiskneme Interkom jen pro platící předplatitele, ceny všeho vzrostly natolik, že již nemůžeme čekat, zda se někdo okolo květnové Akademie SF rozhoupe a zaplatí.

Takže předplatné letos činí dvěšřete padesát korun (číslu 250 Kč, respektive 330 Sk). Můžete je poslat složenkou na mé jméno a adresu redakce (je v tiráži :-), nebo na konto 1938356379/0800 u Čs. spořitelny,

IBAN CZ37 0800 0000 0019 3835 6379.

Podívejte se pozorně na svou adresu na obálce tohoto IK; najdete-li tam za svým jménem ? či !, pak vězte, že další IK nedostanete, pokud nezaplatíte 250 nebo 450 Kč. Jen tak ještě můžete očekávat první Interkom roku 2006.

Holdně úspěchů v roce 2007, spoustu skvělých knih, partnery, na které se můžete vždycky spolehnout, a samozřejmě zdraví přeje

PF 2007

Zdeněk Rampas a redakce IK

Z rodinného života

interkom

INFORMAČNÍ SERVIS ČESKOSLOVENSKÉHO FANDOMU

číslo 11-12/2006 (233)

Adresa redakce:

INTERKOM

Letecká 6,
161 00 Praha 6, ČR

tel.: pozor změna, sloučen s faxem
v prac. době +420 224 239 645
tel., fax: +420 233 313 093
e-mail: ram@apro.cz
<http://ikarie.cz/interkom>
<http://interkom.scifi.cz>

Šéfredaktor:

Zdeněk Rampas, MCL

Redakční kruh:

Richard Klíčník
S korekturami pomohla Michaela a
Jan Vaněk jr.

Autoři tohoto čísla:

Libuše Čermáková, Adéla
Červenková, Miloš Ferko,
Martin Gilar, Jan Harvalík,
František Houdek, Jarek Kopeček,
Daniela Kovářová, Jakub Marek,
Marvin, Pagi, Roman Paulík,
Roman Štědroňský, Zdeněk
Rampas, Jan Vaněk jr.,
Lenka Weingartová

Sponzoři tohoto čísla

JUDr. Daniela Kovářová

Vychází nepravidelně.
Uzávěrka tohoto čísla
byla dne 6. 12. 2006

ISSN 1212-9089

Všechny články a recenze
© INTERKOM

Hvězdný bulvár

Odposlechnuto

Tehdy (v šestapadesátém) se Maďaři zachovali jako Poláci, Poláci jako Češi a Češi jako svině.

komentář k maďarskému povstání proti vládě jedné strany

Vysvětlivky: ● Praha (nepodepsané ZR), ■ Brno, ▲ jinde

■ **22. září** se uskutečnila další tématická ochutnávka, tentokrát zaměřená na whisky a sýr. Whisky shop poskytl čtyři druhy whisky: Teaninich 18yo, Aberlour 12yo, Bruichladdich 14yo, Lagavulin 16yo (první tři z nezávislých ročníkových plnění, z toho první dvě v sudové síle) a pět druhů originálních skotských sýrů. Po ukončení oficiální části se ještě někteří účastníci přesunuli z kavárny Reduta do prostor shopu, kde pokračovali v neformální ochutnávce. K dispozici zde byla i „whisky této chvíle“ za zvýhodněnou cenu (Longmorn 1988, 14yo) a čtyři druhy skotských uzenin. Také si zde mohli zakoupit originální kalendář zaměřený na významné palírníky.

■ **23. září** pořádal ve svém bytě na Lesné Robo DOC tradiční oslavu svých narozenin – Doccon. Tentokrát byla akce hodně ve znamení vín, vyvrcholením byl kagor z vinárny na hradě Veveří, který posloužil jako skvělý schlafrunk, takže po něm se společnost začala rozcházet do noci. Mezitím se vedla nezávažná, tentokrát zhusta dvojsmyslná, konverzace a konzumovaly uzeniny a sýry s výborným ořechovým chlebem. Oslavenec byl také obdarován kolektivní desetiletou skotskou Glen Grant a množstvím individuálních darů jako soupava na kráje ní sýrů, polštář ve tvaru psa, víno, miniaturní portské a další.

Marvin

● **24. září** doplnil Marvin na stránkách CKČ údaje z posledních několika let (<http://fandom.scifi.cz/ckc.htm>), měl bych mu sklonout poslední nejasnosti, ale kdy najdu čas...

● **25. září** se v RUR opět zastavil KK Kudláč. Spolu s J. V. jr. jsme poreferovali, jak bylo ve Slavonicích. Honza přes nachlazení zůstal až do neděle, takže toho přece jen věděl více.

● **27. září** drží v Krakatitu Mirko Navara přednášku o fuzzy logice a jejich aplikacích v řízení a regulaci. Nesledoval jsem tento obor celá desetiletí, zdá se, že alespoň jiní nezaháleli.

■ **28. září** vyvrcholil Brněnský pétanque pohár finálovými zápasy. Naše klubové týmy ukončovaly oba druhou ligu baráží – Le Dimanche Maussade o případný postup do vyšší ligy a Szomorú vásánap o udržení se v lize. I když jsme nehráli nejhůř, všechny zápasy nakonec skončily jednotnou porážkou 0:3. Le Dimanche Maussade si i tak odnesl bronzové medaile a pohár za celkové umístění v druhé lize, kde nakonec zůstali jako jediní přeživší ze stávající soupisky týmů. Podvečer jsme se pak sešli ve Whisky shopu, odkud jsme se po krátkém občerstvení vydali se zbytkem pravidelného osazenstva do grill house Na Place, kde uspořádala irská frakce pokus o atentát na naše žadulky prostřednictvím lákované vepřové kýty. Jen díky vydatnému zalévání čepovanými Dalešicemi se nikdo nezakl a všichni se po tomto zdařilém večeru odebrali ve zdraví domů.

■ **29. září** dosáhl ve Whisky shopu Záviš své čtyřsté whisky. O dobré synchronizaci svědčí fakt, že to byla láhev, kterou majitel obchodu osobně stácel v palírně Bruichladdich a poskytl vzorek pravidelnému pátečnímu osazenstvu zdarma. Také zde bylo k dispozici občerstvení zahrnující kromě uzenin a sýrů i něco vepřové kýty z předchozí akce.

Marvin

● **2. října** mi v RUR Jirka Černý poutavě líčil děj u nás nevydané knihy Serge Brussola (autora Vertikálního pekla), asi si od něj budu muset něco přečíst.

● **3. října** jsem zabloudil do Pálffyho paláce, kde se udílela Překladačská cena Josefa Jungmanna, tvůrčí stipendium a Cena Tomáše Hrácha. Dorazil jsem na poslední chvíli, Richard Podaný tam již byl, ale Viktor s Haničkou přišli ještě po mně. RIP mi dal svůj nejnovější překlad knihy Slavenky Drakuličové *Mouše by neublížili*, listoval jsem si jím během vyhlášení a oceňování spousty zasloužilých, o kterých jsem (jistě jen následkem své nevzdělanosti) až na dvě výjimky nikdy neslyšel. Když bylo po všem (nakonec si cenu odnesl Richard za *Jasně osvětleno*, Viktor s olbřímím Berniérsem *Ptáci bez křídel*) byl jen nominován) a sponzoři nás pozvali do salónku na malé občerstvení, napadlo mě, že si porota mohla ušetřit práci, kdyby se mě zptala, co z jejich nominací je mi povědomé. Byly to právě vítězné práce ve dvou hlavních kategoriích. A kdyby jim má rada připadala málo fundovaná, mohli by se zeptat Ladislava Nagyho, z jehož recenzí jsem nejspíše svou povědomost nabyl.

Vyhlášení bylo jedním velkým překladatelským svátkem, takže jsem si promluvil s Liborem Dvořákem (o Pelevinových povídkách, vřele doporučuji, jejich četba je rozkoš a ne ještě práce, jak mi to připadá u pozdějších jeho knih, hned jsem mu doporučil svého oblíbeného vydavatele, o Strugacových potažmo Jaroslavcovi, Lukjaněnkovi a životě vůbec), s Richardem Podaným jsme dumali, proč si pro cenu nepřišel David Petr, pak mě seznámil se Zdeňkem Beranem, přišel i zotavený Miroslav Jindra, Pavel Weigel a po letech jsem se zase setkal s hispanistou Miloslavem Uličným.

▲ **6. října** odjíždíme před polednem s Karlem Petříkem do Březové nad Svitavou. Přes veškerou snahu silničářů jsme tam dojeli, a dokonce první. Po nás dorazil Martin Koutný a pak se začali trousit další. Pozdně jsme poobědvali z dobrot, které pro nás Franta Monhart nachystal, a až do večera si užívali přátelské pohody s Frantou Moravcem, Honzou Škorpíkem a Jindrou Rosenkranzem, tedy s celým klubem Malevil, který se na této poradě rozrostl o Netopejra (blahopřeji oběma stranám :-), dokud nedorazil Dáreček a neodlákal část společnosti k mariáši.

Vlastní porada byla poměrně poklidná, Bidla, který odjel do země vycházejícího slunce, nahradila v radě Darth Zira, jediný nezvolený kandidát Harv bude mít šanci zase za rok.

Parcon v roce 2008 bude v Plzni a bude to velká akce. Do konce došlo i na rok 2009 a na možnost konání společného česko-polského ParPolConu v Českém Těšíně. Podrobněji snad poreferuje někdo jiný, doufám, že Cellindra, a možná časem dojde i na zápis z Porady.

Standa Otava mi po zásluze vytkl, že IK nevyšel před Poradou, možná že i proto přijelo na Poradu méně klubů.

● **6. října** v předpůlnočním pořadu **Nad věcí** (ČRo 1 – Radiožurnál) hovořil o SF Jiří W. Procházka, spisovatel. Chtěl jsem tu uvést adresu ke stažení, ale našel jsem jen starší článek v Interkomu, docela věštecký, autor už před třinácti roky věděl, že JWP je nad věcí: <http://interkom.scifi.cz/1993/19930520.htm>

■ **7. října** se u A+A uskutečnilo herně-filmové odpoledne. Zahráli jsme si Želví závod, Tsuru, Turbo Taxi, Ticket to Ride na mapě Kuby (zapíjeno kubánským rumem) a na mapě Němcka (verze s cestujícími) a nakonec Labyrint. Filmovou část po setmění zastupovalo několik dílů Ježíše superpoldy a pár trailerů (pochopitelně i Kung-fu Ježíš – inspirováno přednáškou na Parconu). Při tom jsme zkonzumovali množství uzenin a sýrů s ořechovým chlebem, došlo také na dezert a ochutnávkou naslepo – 12letý Lagavulin v sudové síle. **Marvin**

● **9. října** objevila Jitka a do RUR donesla nové pití barvy okeny, ale mnohem lepší chuti. Název ani nic jiného z toho večera si nepamatuji.

● **12. října** jsem v Krakatitu po více než roce viděl Netopejrova Simona Armina, to je už vážný mladý muž, však také o něj jevíla vážný zájem Nika, dcera Petry Neomillnerové. Ta také od tritonského večírku u Vystřeleného oka nějak povyrostla.

Nicméně moc jsem si společenských radostí neužil, mě rozbolavěle hlavě nějak nesvědčil obvyklý nedostatek kyslíku, a tak jsem jen Cellindru potrestal příručkou o univerzálních algebrách a teorii modelů. Chvilí, jen co by mi Dominika Medová stačila přislíbit recenzi na Schizmatrix, jsem poseděl s Islingtonem a pak domů.

● V pátek **13. října** v Plzni probíhá Pivocon, jedna z nejstarších malých SF akcí našeho fandomu. Vzhledem k tomu, že pátek třináctého je každý rok alespoň jednou a poprvé ji Plzeňáci uspořádali někdy v polovině osmdesátých let, jde o akci s největším počtem opakování. Naopak v Bratislavě začala zcela nová tradice Slavkonů, nedostal jsem se ani na jednu z těchto akcí, ale snad už konečně vyjde IK 9-10/2006.

● **14. října** jsme v redakci IK uspořádali na počest Jana Havlíše společenské odpoledne, které spojitě přešlo v klímovský večírek. Bohužel Frantu Novotného trápí nějaká chřipka, Viktor Janiš s Haničkou musí pracovat, takže vedle Regise a Klímových dorazili už „jen“ Honza Vaněk jr., Ivan Kmínek a mladá autorka Julie Nováková, které je nyní asi tolik jako Vilmě, když začala posílat své povídky do Halmochronu a dalších soutěží.

Při představování jsem poznamenal, jak nám roste úroveň večírků, že již dva hosté přednáší na univerzitách, vedle Regise na Masarykově v Brně má přednášku o počítačových hrách na UK i Marin. Ten se divil, odkud to vím, netuší, že Viktorovi neunikne nic.

Martin zrovna přečetl nového Penrouse, takže došlo i na scifistická témata, Ivan Kmínek se asi vrátí k chemii opět do Ústavu makromolekulární chemie, Klímovi možná sehnali bydlení v Praze, Honza Vaněk jr. dal něco málo k lepšímu ze Slavonic (a opravil neuvěřitelné množství hrubek v korekturách IK, asi to se mnou v uplynulém měsíci bylo ještě horší, než jsem myslel a než vyplývá z doby od vydání posledního IK), já z Porady SFK. Regis dočetl Spin a Schizmatrix a tak jsme si mohli notovat v radosti, jakou přináší četba SF pro dospělé.

Škoda jen, že před osmou už Karolínka Klímová potřebovala spát a odlákala nám část hostů směrem k její postýlce.

■ **14. října** byl ještě stále nádherný říjen, takže se vyrazilo na výlet. Z mnoha variant byla nakonec vybrána trasa z Ochozu kolem jeskyně Pekárna do Mariánského údolí. Autobus IDS-JMK dorazil s pouhým půlhodinovým zpožděním, ale zase nás zavezl až za obec, odkud jsme po pěti minutách dorazili k bufetu. Po nezbytném posilnění následoval pochod údolím mizející říčky jménem Řička, spojený s mírným průzkumem přilehlých jeskyní. Vzhledem k blížícímu se soumraku a rostoucí únavě jsme minuli Muchovu boudu a dorazili až na konečnou autobusu v Lišni. Výlet byl zakončen tradičním koktejlem v Empire baru, spojeným s večeří. **Marvin**

● **16. října** jsem po RUR odkvačil řešit nějaké problémy s fonty a Venturou k našemu občasnému přispěvateli R:S (pod pseudonymem Hary Crast napsal Strach nad Albrechtovem). Na SF moc nedošlo, snad jen, že výborný koňak (Napoleon), který jsem po kapkách upíjel, pocházel od Ivana Adamoviře jako odměna za nějakou sazbu.

● **17. října** jsem zaskočil přes ulici (říká se jí také Václavské náměstí, viz J. S. Kupka: Hlavní muž světa) do malého sálu kin Světozor na vyhlášení výročních Cen Mladé fronty.

Show uváděl Martin Dejdar, ceny byly jen čtyři, otázky asi domluvené, vše působilo uvolněně a domácí intimně.

Ocenění tvůrci byli vhodně seřazeni, po vynikajícím japanistovi Janu Levorovi, který přeložil *Tělo ženy* od Rjunosuke Akutagawa (a před pár roky na popud Jaroslava Oliši jr. i Šin'ichi Hošiho Někdo zaklepal) a poutavě vyprávěl o tom, jaké to bylo učit se japonštinu za bolševika (z anglických nebo ruských slovníků a učebnic), a o tom, že se mu podařilo dostudovat, aniž by se setkal s živým Japoncem, byl interviewován poněkud nevýrazný (možná jen méně výrazný) Martin Vopěnka (napsal Putování a mluvil hlavně o svém cestování a dětech a jejich talentu pro operu), aby navázal skvělý Ladislav Špaček odměněný za knihu o etiketě (možná jste viděli její předobraz jako seriál na ČT).

Jeho názorné předvádění společenských pravidel v praxi, veselých historek z doby presidentování Václava Havla a ukázka diplomatické latiny (něco mezi latinou mysliveckou a urbánním mýtem vyšší urbanizované společnosti) patřilo k vrcholům

večera. Následovala cena pro výtvarníka a ukázka jeho tvorby v podobě večerníčku o Dvou (tučnácích) ve fraku.

Po krátkém filmu následovalo zakončení, kdy jsme obdrželi recenzi výtisky (knih, které ještě nebyly rozebrány, ano, jsou i takové, Tělo ženy a Etiketa jsou už vyprodané).

Pochválit musím i vynikající pohoštění, zvláště velice delikátní a jistě i drahé sladkosti, kvalitu vín jsem raději nezjišťoval, ještě jsem se chtěl vrátit do rachoty a něco dělat.

● **19. října** jen krátce do Krakatitu na pár slov s Jolanou a Peťem Pavelkem o chystaném SSSR, připomenout Cellindře, aby napsala něco o Poradě nebo k napsání někoho přesvědčila, a pak do divadla na Král se baví. Obávám se, že Viktor Hugo se obrací v hrobě.

● **20. října** se v Brně konala další z řady pravidelných ochutnávek whisky. V nabídce byly tentokrát skutečně mimořádné whisky – všechny byly ze Speyside, v síle ze sudu, nefiltrované za studena, stáčené SMWS. Konkrétně to byly palírný: Glenfarclas, Glenburgie, Ardmore, Aultmore a Caperdonich a staří se pohybovalo od 11 do 32 let. Jen odborného výkladu jsme si moc neužili, v Redutě probíhal nějaký koncert s rautem (nebo naopak), a tak zde bylo velmi hlučno. Ochutnávka měla tradiční neformální pokračování ve Whisky shopu. **Marvin**

● **22. října** navštívil film Rytíři nebes ve Špalíčku. Hodně klišé klasického střihu – výcvik, láska, přátelství, k tomu moc pěkné digitální dvoj- a trojplášťové a několik docela vydařených scén. Ale pompézní a přitom prázdná hudba mi moc nesedla (skoro stejná u souboje jako u romantiky). **Marvin**

● **23. října** v RUR jsme probírali výsledky voleb. Honza Macháček a Filip zastupovali opomíjenou levicově naladěnou část populace. Bylo to trochu jako cesta strojem času, slyšet slova jako *zbídačování mas* a tak.

Mám dojem, že by nedalo velkou práci dokázat, že velké většině lidí se vede o dost lépe než za bolševika a že nespokojenost je živena hlavně tím, že menšině se vede hodně moc lépe než za starého režimu.

● **24. října** dopoledne jsem si cestou na oběd všimnul, že knihkupectví Netopejr má krásný nový vývěsní štít, škoda, že jej zastihují nevkusné, leč velkoplošné blbosti na vedlejším domě.

Večer v KJV vyřizují, že JWP onemocněl, takže o dobrodružné SF mluvil hlavně Egon, mám dojem, že jsme v definici moc daleko nepostoupili, dobrodružná SF (a fantasy) je ta, která se líbí Egonovi. Připomnělo mi to Škovoreckého Mirákl (nebo to byl Inženýr lidských duší?), kde podobnou odpověď dostali čeští spisovatelé a kritici od sovětského akademika a koryfeje na otázku, co je to ten socialistický realismus?

● **25. října** držel v Krakatitu pro středečníky Jity S. aktuální přednášku o smyslu voleb Petr Sadílek. Byl jsem ale tak utahaný (myslel jsem, že na mě leze chřipka), že jsem nedoposlechl do konce, ale mám slíbený text pro IK.

● **26. října** zase v Krakatu, zdá se, že včera šlo jen o vyčerpání z nastupujícího podzimu, nicméně jsem se moc nezdržel, zítra bych konečně chtěl dát do tisku IK 9-10/2006. Tak jsem se jen Egonovi, Jolaně a Peťovi Pavelkovi pochlubil novými vydanými knihami, tedy hlavně *Průvodcem paralelními světy* a *Fandomem a text*, Islington byl asi na nějaké akci, vůbec bylo

v Krakatitu nějak prázdné (dodatečně jsem se dověděl, že všichni odjeli na Avalcon speciál), takže jsem neobjevil nikoho dalšího, kdo by to ocenil.

● **28. října** se u nás konal Halloween v klasickém stylu: pochutiny, pití, plkání – jen účastníci vypadali podivněji než obvykle. Bylo za živa vykucháno 6 zmutovaných masožravých dýní (co jiného byste čekali v pralesní zahradě uprostřed žabin), některé zvíci prasete, a za pohanských rituálů se svíčkami a baterkami vyneseno do ulic, aby se mohly popást na strachu okolodoucích. **Marvin**

● **28. října** jsme uspořádali menší večírek u Rámišových, kterým jejich nejmenší ratolest Karolínka nedovoluje opouštět byt. Vladanovi právníčtí přátelé Dušan a Potlach řešili celkem zajímavý problém, který jistě i u nás začne být aktuální, až přijde móda hromadných žalob; řekněme, že po spuštění chemičky do provozu vzroste v jejím okolí výskyt rakoviny o 20 procent, není žádná možnost odlišit postižené, kteří by onemocněli tak jako tak (statistika je neúprosná), od těch druhých. Komu a jakou přičknout náhradu.

Klímovy reprezentovala jen Vilma, Martin se věnoval dětem na nějaké akci mimo Prahu, Vilma nás informovala o pokrocích při shánění bydlení v Praze, už se blíží podpis smlouvy, hned jsme se zajímali o večírkový potenciál dané lokality. Pak dorazil ještě Honza Vaněk jr. a Janišovi s Elsou. Když si všichni stěžovali na přemíru práce, odbyl jsem jejich nářky s tím, že já bych také raději programoval, ale k zábavě se člověk musí nutit, berme to jako léčbu workoholismu. Když jsem se pochlubil svými knižními výpěstky, JVVJ vše hbitě odsoudil a vyjmenoval chyby na takřka každé libovolně otevřené stránce :-)

● **30. října** se zastavím v RUR jen na chvíli, jdeme s Michaelou k Lindě Kosatíkové a Frantovi Novotnému. Lindino kuchařské a Frantovo vypravěčské umění vytvořily výborný večer.

● **1. listopadu** jsem ztvrdnul na kreativním semináři kombinujícím Corel software, WACOM tablety a HP tiskárny. Vše, jak se dalo, využíval Martin Zhof, odpoledne již dorazilo méně zájemců, a tak to byla poměrně pohodová a příjemná akce. Před pátou jsem se vydal na křest nové knihy vydané Leonidem Křížkem. Ze zvyku jsem vlezl do Luxoru, ale účastníci tamní autogramiády mi nepřípadali ani jako scifisté, ani jako militaristé. Až jen pár minut před pátou mi došlo, že ten správný křest probíhá u Kancelsbergera. Tam jsem dorazil s mírným zpožděním, ale akce začala až okolo čtvrt, takže jsme s Frantou Novotným, kterého takováto událost rovněž vytáhla z pracovny, stačili ještě prohodit pár slov a pak začal křest výpravné publikace *Řády a vyznamenání Habsburské monarchie do roku 1918* od Iva Koláčného. Jde o vrcholné dílo české faleristiky a koho tento obor zajímá, jistě potřebných 999 Kč někde splasí.

Vlastní křest proběhl velmi kultivovaně, aristokraticky Leonid v perfektně padnoucí obleku vše řídil jemnými gesty, na která dobře vycvičení obsluha reagovala jako dobře vycvičená posádka škuneru. Snad se to jednou také tak naučím, i když lidé jako Leonid se s takovým vystupováním nejspíš již rodí :-).

Pak jsem se ještě vydal za středečníky do Krakatitu, našel jsem tam jen Jarka Kopečka, který uvažoval, že dopije kávu a půjde, pak se ale objevil ještě Flad, který si zde dal schůzku

s Rimsak / Stáňou Lálovou, takže nás bylo dost, abychom vydrželi do zavírací hodiny.

● **2. listopadu** k smrti znaven posedávám v Kraku, ten podzim mě snad zabije. Trochu mě rozveselila Islingtonská mládež a její zájem o knihu Jakuba Macka, těch pár kritických slov směřem k Ikarii jim asi konvenuje víc, než by si jeden myslel. Tento víkend žádný večírek, žádné výlety ani návštěvy, jen spánek a maximálně trocha relaxačního programování.

● **3. listopadu** konečně vychází IK 9-10/2006.

■ **4. listopadu** jsme navštívili na hvězdárně pořad Pozemšťané o mimozemšťanech. Téma bylo rozebráno z většiny hledisek, zpravidla ovšem jen povrchně. Slibované ovlivnění ze strany diváků spočívalo v hlasování všech nebo jednotlivců na několika tématických rozcestích. Už jsme zde viděli působivější přednášky.

Marvin

● **6. listopadu** v RUR rozdávám IK a naopak odcházím s Ikarii, zaujala mě tam hlavně povídka od Di Filipa, nicméně četl jsem od něj už lepší v Rudém posuvu a VR by měl být poučen, že otazník na začátku španělské věty vypadá takto: „¿“.

Ještě jsem v Ikarii narazil na povídku *Hlad a extáze upírů* od Stableforda. Jak říkají mí mladí přátelé (a já při tom v skrytu duše doufám, že si z toho výraziva trochu dělají legraci), na takových povídkách vyloženě ulitávám. Nechte Wellse potkat Wilda ve společnosti staršího doktora Watsona a jeho přítele detektiva a máte mě na lopatě. Jsem tak v polovině a doufám, že mě ani zbytek nezklame. (Trochu jo :-()

RUR navštívil vzácný host, jeden z prakticky širší veřejnosti neznámých autentických dinosaurů Pavel Komárek, nakoupil Ikarii za posledního čtvrt roku a zase na nějaký čas zmizel.

S*S*S*R

● **7. listopadu** jsem na SSSR přišel trochu později, protože jsem se sešel s Ondřejem Müllerem Albatroským, povídali jsme si o jeho projektech, o další Karavaně, kterou právě vydal, viz strana 26, o Vilmině pentalogii a o tom, kolik najde čtenářů

Pak rychle do Skanzenu, ten už byl velmi slušně zaplněn, akce si potom, co se pootevřela mladším raritám, získává popularitu, musíme to pohlídat, abychom se příště vešli.

A to jsem ještě věděl, že nedorazí Ivan Kmínek, který navzdory možnosti oslavit zde vydání Utopie musí doma čekat na instalatéry, nastydla rodina — nerudná rodina a kdo to má zapotřebí.

Zato ale dorazil se sazbou své bibliografie Přemek Houžvička (sazba Honza Hýsek), hrdě ji ukazoval svému sponzorovi Jirkovi Doležalovi. Přišel i Bohuslav Šír, když jsem jej na KJV zval, obával se, že mezi SF rarity nepatří a že nebude krom Egona a mě nikoho znát, pak ale zjistil, že s Milošem „Albertem“ Podpěrou cestoval po Turecku a Iva Železného zná ještě z Jonáš klubu (a málo chybělo a jeho povídka se objevila ve Stalo se zítra).

Dokonce se na chvíli objevil i Pavel Houser, zasedli jsme spolu k zadnímu stolu s křesílky, měl ale zrovna abstinence období a vracel se z nějaké konference o nanotechnologii, takže byl dost znaven a brzy odkvačil, nicméně mě ještě stačil upozornit na výstavu podivných vynálezů v budově AV na Ná-

rodní (pořádá Denisa Kerra). Na jeho místo pak přibyli Franta Novotný, Vilma a Michaela. Byli jsme tam trochu schovaní a tak nás neviděl Honza Hlavička, kterému když ještě ke všemu nedonesli pivo, došla trpělivost a odešel, než jsme se s ním stačili i jen pozdravit. Na Jarním SSSR budeme muset postavit HH (Hlavičkovou hlídku). Nedejte si ujít další SSSR, kde jinde potkáte Sanču Fülle, Ivana Adamoviče, Klímovi, Dárečka a jeho fotky z minulých ročníků a další rarity.

Obsluha byla milá a stále usměvavá, až na to osudné zaškobrtnutí s pivem Honzy Hlavičky si nebylo nač stěžovat, Ivo Železný nedokázal pochopit, jak si někdo může pamatovat tolik objednávek a jejich urgencí a neztratit přitom úsměv.

■ **7. listopadu** v úterním klubu proběhl workshop nad prvním funkčním prototypem naší verze herního plánu na půdorysu síťe MHD v Brně do hry Ticket to Ride. Nejvíce práce odvedla Amila, odbornou kritiku provádí Amis, takže jestli se to brzy nějak nedokončí, tak se rozejdou od stolu i od lože pro nesmiřitelné názorové rozdíly.

Marvin

● **9. listopadu** v Kraku unaven a vůbec na vážkách, zda tam jít, ale v přízemí jsem potkal Petru Neomillnerovou s její rozkošnou dcerou, vyznačující se nádherným, jako by shovívavým úsměvem u dvouletých dětí ne tak běžných. Poklábosili jsme u Karla, pak jsem si nahoře s Petřem Pavelkem a Jolanou (chystala se do kina na Potomky lidí, více na straně 25) pohovořil o SSSR. Michelle mi u baru udělala velkou radost, když mi vylíčila, jakým silným zážitkem pro ni byla četba cestopisu Martina Gilara, hned jsem dostal chuť začít pracovat na dalším IK. Pak jsem se dověděl, že šéfredaktorem Fantázie se stal Juraj Malíček, pokusím se dohodnout lepší spolupráci než s věčně rozběhaným Ivanem Afakšou.

Janina Veselá mi slíbila reportáž z Skonu, už je na staně 1. Škoda, že jsem nesebral sílu na Cellindřin koncert, ale snad budou někdy zpívat i na Praze 6.

■ **11. listopadu** uspořádala Pet tradiční Emucon, Záviš přinesl premiérové svatomartinské víno, přítomen byl i Piter, zato Miles se jen mihl na začátku (a obdržel pár obálek s příspěvky v rámci klubové soutěže o nejlepší mikropovídku v CKČ). Kolektivní dar oslavenkyni představovala Caol Ila (Marsala Wood Finish, Private Collection Gordon&MacPhail, září 1995 – květen 2006), sešly se také tři různé čokolády s chilli náplní a mnoho dalších vypečených dárečků.

■ **13. listopadu** navštíveno v Olympii filmové představení Potomci lidí. Film byl až nepříjemně uvěřitelný a civilní, v tomto směru byl velmi působivý, ovšem trochu zase pokulhával spád, neboť hrdinové byli mnohdy (realisticky) vláčení okolnostmi.

Marvin

● **13. listopadu** to v RUR bere krátký konec, já musím brzy odkvačit, Bí je zasmušilá, i když ne více než obvykle, Jitka a Honza Vaněk jr. se ani neukázali, pochmurnou, deštivou atmosféru doplnilo, když mi Filip navíc oznámil, že Dogma bude jen občasník, nebude již sledovat tolik filmů, už ho za to nebude nikdo (byť bídě) honorovat; jak mu rozumím, koukat zadarmo na dnešní produkci musí být stejné jako číst zadarmo současnou českou dobrodružnou SF a fantasy :-), tak jsem jen doplnil sbírku SF muzea o dvě čísla Pevnosti, která se ke mně v březnu a červenci nedostala a já si toho nějak nevšimnul, a rozpustili jsme se.

● **14. listopadu** dopoledne jsem zašel do Pakulu na Digifórum. Ze scifistů jsem tam potkal pana Bohuslava Šíra, z FutureConů známého „filosofa“ Dočkala, sedí v jednom kanclu s Martinou Šrámkovou a občas Vladem Říšou, a pak jsem posvětil s Ondřejem Neffem, který zde držel nějaké přednášky o fotografování. Ondřej v létě nezahálel, zmínil se o cestě po Africe a do Ománu, tam byl ale „služebně“ s nějakou firmou vyrábějící digitály.

Když jsem dorazil do rachoty, našel jsem mail od Ondřeje Müllera Albatroského, který projevil zájem (samozřejmě vydavatelský :-)) o mou chráněnkou Julii Novákovou.

● **15. listopadu** Jita se vyzdravila, dorazil i Jarek Kopeček, poslal mi teď několik recenzí a hned jsem s ním dohodl další.

● **16. listopadu** jsem zase vynechal RUR, Trifid slavil patnáct let existence a tisíce vydanou knihu. Těch patnáct let je jistých, ale která kniha bude tisíce, ještě není zcela jisté, ono odkud to a jak to vlastně počítat, některé dosud nevydané knihy Paralelních světů mají pořadové číslo někde okolo osm set padesátí.

Sešlo se nás v restauraci U Zborova požehnaně a protože ne každý má hlídání, bylo zde i pár kousků nejmladší scifistické generace, hlavně tedy ratolesti Petry Neomillnerové, Roberta Tschorna a Petra Teichmana (sází Magazin F&SF).

Jako obvykle společnost vytvořila tři skupiny, medicínskou, redakční a scifistickou. Do té posléze dorazili Pagi, Viktor Janiš, Franta Novotný (všichni bez svých příliš pracovitých partnerek), Kosťa Šindělář (nevím, zda jsem mu nepokazil večer veselým líčením ptákovin, které Michaela objevila v jeho překladech), Pavel Weigel, Pavel Koutský, ten se vyznamenal úžasným dárkem, dorem v podobě knihy Návod, jak vydat tisíc knih.

■ **18. listopadu** se u Pet uskutečnilo školení zadávání fotek do galerie na klubových stránkách. Kromě toho jsme si zahráli Želvy a Metro, zhlédli pár upoutávek na nové filmy, vypili dvě láhve dobrého vína a snědli něco uzenin a sýrů. A v galerii přibýlo pár fotek z loňska.

■ **20. listopadu** jsme navštívili Casino Royale, tedy stejnojmennou bondovku. Návrat k začátku je dobrý nápad, hlavní představitel mi vyhovuje i jistá surovost nevadí, ale partie pokru byla zobrazena natolik chaoticky, že postrádala většinu napětí, a

zajímavý zlom zase předcházela trochu moc dlouhá neakční pasáž.

Marvin

● **20. listopadu** se v RUR JVjr zastavil jen na skok a pak do divadla, takže si ani nemohl všimnout, že v Respektu, který jsem měl v kufříku, píše L. Nagy o jeho blogu (viz strana 10).

● **21. listopadu** křtíme v užším kroužku nové vydání *Utopie, nejlepší verze*, jedna sklenička zůstala na ocet (styd' se, Tome), sešlo se nás přesně devět, vedle Ivana a jeho přítelkyně Daniely ještě já, Sanča Fülle, Jolana Čermáková, Pavel Houser, Honza Vaněk jr., Pagi a Alena, Ivanova známá, která se prohlásila být předsedkyní Ivanova fanklubu z mládí.

● **23. listopadu** křtíme u Netopejra knihu Jakuba Macka: Fandom a text, více na straně 13.

● **25. listopadu** Minicon 2006 se letos konal trochu dál od civilizačních center, však také s přípravou pomáhal značně přespolní SF klub Avalon. Kdo ale z tohoto/těchto důvodů letos nepřišel do kina Sigma kousek od metra Roztyly, neudělal dobře, ba přímo prohloupil.

Vydali jsme se s Michaelou z Ruzyně až okolo deváté, ale začátek přednášek conu byl prozíravě určen na deset hodin (představa, že (i) v sobotu budeme vstávat podle budíku, naštěstí Egona ani jeho temné našeptávače nenapadla). Na zastávce autobusu se k nám přidali František Novotný a Petr Brodský, pak už se nám bloudilo veseleji, a kdybychom se nezakecali, stihli bychom ještě úvodní přednášku Ondřeje Neffa.

Když jsme překonali Keplíka a jeho dobrovolné vstupné, prošli okolo knižní prodejny Filipa Gotfrida a antikvariátu Toma Štípského a Valerie, začala se Michaela shánět po šatně. Jak hluboké nepochopení organizátorského génia, sál byl vytopen tak, že si ještě ráda a dobrovolně bundu nechala a po hodině vytáhla z kapsy i rukavice.

Program byl tradiční, já si jej zpestřil rozhovorem s Markem 14. Okamžitě mi bylo zjevné, že je to člověk s nejvyšším IQ v ČR. Jen jsem se mu zmínil o SPINu od Wilsona, rozběhl se (doslova) k Filipovu stánku. Věru kontrast s mými běžnými posluchači, do kterých mohu mluvit půl hodiny, a oni stále mají ve tváři výraz *kdy už skončí, abych mohl říct svůj oblíbený vtíp na policajty*.

Na přednášce Ivana Štampacha o svobodných zednářích mi chybělo, že nestihl říci, co je cílem řádu, ale i jeho historie mi připadla zajímavá.

Vyhlašování vítězů Trollsayerovské soutěže jsme strávili obědem, takže jsem letos ochuzen o osobní seznámení s nadějemi naší fantasy.

Pak jsme ještě zhlédli velmi zajímavý film o vývoji světové robotiky; spousta zajímavých novinek z Japonska a nešlo jen o to, co už dnes umí a jak vypadají, ale i jakou filosofií mají jejich návrháři, proč si dávají tolik práce s antropomorfními roboty, dokonce proč se pokouší i o to, aby měly tvář.

Pavel Koten nám vysvětlil, proč už Pluto není planeta, a pak následovalo intelektuální vyvrcholení conu, přednáška Franty Novotného o víře a náboženství robotů. (Její původní verzi si můžete přečíst v IK 1/2004.) Škoda, že Franta držel mikrofon příliš blízko mluvidel a v projevu se občas ozývaly rušivé rázy.

Zdeněk Rampas

CHLASTACÍ SOUTĚŽ PRO KNIHKUPCE

Skoro ke každému televiznímu seriálu existují takzvané chlastací soutěže, při kterých se musíte napít pokaždé, když do sebe doktor House hodí další prášky, pokaždé, když Jack Bauer začne někoho mučit, či pokaždé, když se v Zoufalých manželkách předvede Gabrielle ve spodním prádle. Teď si nejsem jistý, jestli je účelem hry dokončit díl seriálu v aspoň částečně střízlivém stavu, nebo zemřít na otravu alkoholem... ale to je koneckonců jedno. Přece, jak praví olympijské přísloví, není důležité vyhrát, ale pořádně se nadopovat. A proto by nebylo fér, aby si seriály nechávaly tenhle geniální vynález pro sebe – proč bychom ho neměli využít i ve svém běžném životě?

Takže, tady je takový nástřel – chlastací soutěž pro knihkupce:

Napijte se, když...

Zákazník pracně loví peníze z peněženky se slovy „Ty peníze k vám nechťejí“.

Zákazník nic nekoupí, ale hodiny vypráví o tom, jak ty knihy byly dřív levnější.

Zákazník si schová několik titulů s tím, že se pro ně vrátí. Už ho nikdy nevidíte.

Zákazník tvrdí, že by si knihy koupil, ale že už je nemá doma kam dávat. To je jasné, že ne, když má na ně doma jednu poličku. Na záchodě.

Zákazník tvrdí, že knihu už dávno má... a to i za předpokladu, že nikdy předtím nevyšla, případně když ji autor před týdnem dopsal.

Zákazník shání nového Kulhánka.

Zákazník shání knihu, která vůbec neexistuje, ale hádá se, že ji viděl. Dejte si dvakrát, pokud shání knihu ryze fiktivní, která se objevila v nějaké reklamě na kreditní karty.

Zákazník shání desky, plakáty, trička, jídlo, elektrospotřebiče, omalovánky, lístky na tramvaj, noviny či toaletní papír.

Zákazník nic nekoupí, ale svěří vám celý příběh svého života. Je to smutný příběh. Dejte si dvakrát.

Zákazník přijde s dívkou a ukazuje jí, co všechno kdysi četl.

Zákazník nic nekoupí, ale řekne vám svůj názor na všechny knihy, které máte na pultě.

Zákazník na vás vybalí knihu, kterou „určitě nebude mít“. Vy ji máte. Zákazník prohlásí, že ji nechce, že chtěl jinou verzi... a to i za předpokladu, že žádná jiná verze neexistuje.

Zákazník přijde s tím, že „nic kupovat nebude, že se jde jen podívat“.

Zákazník vstoupí do krámu, postaví se doprostřed, otočí se o sto osmdesát stupňů a beze slova odejde.

Zákazník sleduje krám zvenčí, s obličejem přitisknutým na sklo... a pak odejde.

Zákazník si začne knihu číst. Napijte se dvakrát, pokud si přinese vlastní židli.

Zákazník je přesvědčený, že je vtipný.

Zákazník vám přijde prodat knihu, kterou u vás před deseti minutami ukradl.

Zákazník shání knihu, která vyšla v roce 453 před Kristem, a diví se, že ji nemáte a že je to šlendrián.

Zákazník nic nekoupí, ale porovnává knihu s anglickým originálem a hystericky se u toho hihňá.

Zaručujeme knihkupcům, že při použití těchto pravidel budou každého zákazníka vítat s rozzářeným úsměvem na rtech, pozdější pak i přátelským zvracením. Což možná zákaznicky příliš nepotěší, ale koneckonců – proč bychom měli trpět jenom my?

KNIHKUPECKÁ LIGA

Rubrika: Jak jsem ke sci-fi přišel (a)

Ako som prišla k sci-fi? Pravdupovediac, aj mňa by to zaujímalo. Predpokladám, že sci-fi prišlo ku mne, aj keď nechápem, ako ma našlo. O deťoch bez výchovy sa vraví, že rastú ako drevo v lese. O mne by sa dalo povedať, že som rástla ako stredoamerická orchidea v stredoeurópskom lese. Niet sa preto čomu čudovať, že si toho duby a buky čoskoro všimli. Orchidea si isté rozdiely uvedomila oveľa neskôr.

Celý príbeh sa začal tým, že som objavila v miestnej ľudovej knižnici knihy Julesa Verne. Prišlo mi prirodzené, že dievča v mojom veku (ZŠ) číta Cestu do stredy zeme alebo Cestu na Mesiac s rovnakou zbožnosťou ako diakon evanjelium podľa Matúša. Pravda, knihovníčka mala občas v očiach taký súcitno-neistý pohľad, akým sa pozeráme na postihnutých.

Môj handicap, ako som sa dopyčovala v škole, sa nazýval vedecká fantastika. To bol pre mňa veľký deň, konečne som mohla na otázku: „Čo čítaš?“ namiesto: „É...“, hrdo odpovedať: „Sci-fi!“.

Ako vravím, duby a buky v živote o subtropickom pralesi nepočuli, a tak sa množili reakcie typu: „Čože??“. Niektoré zneli zhrozene. Najmä tie od učiteľky literatúry. A to netušila, že mám doma pohoria linajkových zošitov veľkosti A4 plné vlastných sci-fi príbehov. Nikdy sa o nich nedozvedela.

Knihy mi časom prestali stačiť, našťastie tu boli filmy a seriály. Hlavne Star Trek. V pubertálnych rokoch som Novú generáciu vnímala ako svoju virtuálnu rodinu. Tiež nebolo u mňa výnimkou sedieť až do tretej do rána nad písacím strojom (nesmejte sa, PC boli vtedy ešte v dobe kamennej) alebo nad zošitom, celkom ponorená do vlastného nádherného sveta väčšinou odtrhnutého od reality. Vesmírne lode, nebojácne hrdinky, nové technológie, veď viete.

V tom čase som už študovala strednú elektroškolu a všetky nadobudnuté poznatky najmä z elektroniky a výpočtovej techniky som smelo zakomponovávala do svojich siachodných románov. Spolubývajúc na internáte mi dávali jas-

Z deníku BB (časť osmá) - O chatování a projevu osobnosti (tentokrát o něco osobněji)

(BB = Blbá Blondýna = mimikry ženy středního věku, úspěšně zabírající zejména v pražském dopravním provozu a při komunikaci s muži obecně).

Kamarád z fandomu, jehož jméno vzhledem k následujícím informacím nemohu uvést, mi onehdy vypravoval, jak se snaží najít dívku svého života na internetu. Možná, že jiní jsou úspěšnější, ale jeho neúspěch byl stoprocentní (7 : 0). Nechme tentokrát stranou rozčarování jedné či obou stran při osobním setkání, čemuž je na vině fotografická stylizace. Kamarád byl smutný zejména z toho, jak internetové chatování díky rychlosti a stručnosti neumožní dívčinám projevit vlastní osobnost a jemu poznat, jaké jsou hlava a srdce na opačné straně připojení, čímž je volba objektu vybraného k osobnímu setkání zjednodušená na výběr nejhezčí fotky s důsledky výše popsány.

Vzpomněla jsem si na něj, když jsem se v minulých dnech snažila zjistit něco bližšího o fanovi, jehož sexappeal mile jiskřil s mým. Tak dlouho jsem klikala v WHOSF, až jsem přes Sarden doklikala na diskusi k předávání cen akademie SFFH. (Možná trochu po sezóně, ale to víte, my blondýny...) Dosud nepolibená bouřlivými ohlasy jsem s údivem zjišťovala, že obsah i forma akce se v průběhu diskuse vytrácely a stěžejním se stal názor na spolumoderátorku Evu Aichmajerovou, nikoli však na její výkon, ale na oblečení a charakter. Na rozdíl od většiny diskutujících jsem onu květnovou sobotu byla na místě a akcí uspokojená (a nechte si ty poznámky o blondýnách!). Po přečtení krutých urážek (řekli byste, že červená podprsen-

ne najavo, čo si o tom myslia. Svojím spôsobom som im za to vďačná, pretože už v prvom ročníku mi ukázali, aké dôležité je prežiť v drsnom svete tínedžerov a príliš nevyčnievať, ak nechcete byť outsiderom. Znamenalo to, no... tak trochu zaprieť svoje náboženstvo, teda sci-fi. Malo to svoje kúzlo. Môj koníček sa razom stal tajným učením a tajomstvom opradeným kultom.

Pýtate sa, prečo som sa neprisadila k podobne postihnutým? Ha! Žiadni neboli! Stále som bola orchidea medzi dubmi a bukmí. Znie to asi hrôzostrašne, zvlášť z pohľadu dnešných dospievajúcich, ktorí sa neomyľne zgrupujú do rôznych fantasy klubov. (Je to zvláštne, že kým sci-fi ma našlo, fantasy si ma ani nevšímalo. Musia to mať medzi sebou dajako rozdelené.)

Áno, bola som osamelá hrdinka s tajným presvedčením, donútená skrývať pravú tvár. Aké romantické!

Zdanlivá symbióza s okolím však prinášala svoje úskalia. Nastúpila som do svojej prvej práce, kde sa odo mňa prekvapivo vyžadovala pracovná činnosť. Nikto nedokázal pochopiť, že nočné vysedávanie nad vlastnými geniálnymi sci-fi príbehmi je predsa oveľa dôležitejšie, než ubytovávanie hostí v provinčnom hoteli, potom obskakovanie Nemcov v hotelovej reštau-

ka vydrží ako téma od května až do konce srpna?), které diskutující, zejména Darth Zira, na adresu moderátorky rozesílali do světa, budu hájit Evu až do upálení nás obou (obzvlášť po seznámení s její kultivovanou reakcí).

Kdybych měla trochu líp čarovat, ubrala bych na projevu osobnosti diskutujícím a přidala dívkám, s nimiž si dopisuje kamarád. Čert ví, je-li rozdíl v přístupu dán tématem či osobami diskutujících a jejich příslušností k (jakémukoli) stavu, ale z příspěvků na Sardenu, mnohdy i velmi stručných, se dalo poznat mnohé z jejich pisatelů. Ironií osudu se pak stalo, že se zostřujícími se útoky diskutující původně rezervovaní začali nakonec Evu hájit. Kvůli nám scifistům doufám, že když už ji někdo – jak už to tak u nás nepřejících bývá – upozornil na to, jak špatně se o ní mluví, sdělí jí teď i onen zvrat či závěr nebo šťastný konec (doufám, už se přece hovoří o další Akademii), aby na nás změnila názor. Byť jsme všichni na jedné lodi, nerada bych byla s někým v jednom pytlí.

Vždyť je to vlastně docela naopak. Chci-li najít partnera, měla bych být co nejotevřenější, nestylizovat se do jiné role a totéž chtít i od druhého. Naopak v diskusi (chci příliš, když napíšu „odborné“ či „kritické? Měla by přece k čemusi být, má-li něco změnit.) bych měla být věcná a slušná, nikoli osobní. Mé invektivy nakonec neurážejí jen objekt, ale ukážou zejména, co za člověka jsem já. A asi jsou lidé, kteří by si měli přát, aby právě tohle zůstalo utajeno.

Vaše

25.8.2006

Blbá Blondýna
Daniela Kovářová

rácii, neskôr management hotelovej reštaurácie, až nakoniec prišiel zázrak. Volal sa Istrocon.

So široko otvorenými očami a slintajúc blahom som zistila, že nie som blázon, ako si o mne celé tie roky myslela moja drhá dobrá mamka, ale že som scifistka a všetci dokopy sa nazývame Fandom. Heuréka!

Prvé tri roky vo fandome boli naplnené neskonálnym šťastím, ktoré by sa dalo hádam nazvať návrat stratenej orchidee do rodného pralesa. Poznávanie nových kamarátov a nadšené čerpanie nových a užitočných informácií však časom vystriedalo vytrizenie. Vo fandome sa našlo mnoho ľudí, ktorí mali väčší prehľad než ja. Čítali, videli a pochopili viac. Vedeli lepšie písať. Izolácia urobila svoje.

Čo je však horšie, mnohí sa cítili a cítia byť akýmisi významnejšími či vo všetkom lepšími od ostatných.

Ja sa tomu smejem. Oni ku sci-fi nejakým spôsobom prišli. Mňa si sci-fi našlo samo. Takže je len otázkou času, kedy mi prezradí, aký to malo význam.

Ale ak mi chcelo len prihrať skvelého (scifi)manžela a nemá so mnou žiadny ďalší zámer, som najšťastnejšou scifistkou pod slnkom!

Michelle
foto Starknest

pokračování ze strany 1

Jirka pak utíkal na Regisovu přednášku o Timovi Burtonovi a já jsem se nechala vyfotit v rakvi, která už byla otevřená a čekala na svého nocležníka, respektivně nocležníky, neboť se nás tam postupně vyfotilo hodně a snímky by měly být na netu. Já osobně jsem si do ní lehla hned třikrát, ne protože by to bylo tak pohodlné (i když bylo) nebo že by se mi tam tak zalíbilo, ale z jednoduchého důvodu – můj fotoaparát se zatvrdil a nechtěl mě tam zvěčnit, až na potěšení se to povedlo, načež Jirka ne bez koňské dávky černého humoru poznamenal, že je to asi naposled, co se mi v životě poštěstí tolikrát za den si takhle poležet.

Potom jsme si běželi dát toasty dolů do provizorní čajovny a pak rychle na Silverovo *100+1 způsobů, jak se nechat zabít*. Ještě než jsme se pořádně usadili, dozvěděli jsme se první způsob – být sněden zaživa. Pro ty, kteří si to „nedokázali náležitě představit“, běžela na plátně na můj vkus až příliš dlouhá scéna z filmu, jehož název jsem raději zapomněla. Najednou toasty v mém žaludku pocitily náhlou nespokojenost a zatoužily se urychleně dostat ven, ale měly smůlu. Po úvodní scéně následoval maratón dalších způsobů násilné smrti, občas doložený ukázkou z nějakého hororu ze Silverovy sbírky. Ten, komu nepřišlo dost děsivé snědení, snad ocenil něco ještě d'ábelštějšího – smrt vyzvracením veškerého měkkého vnitřku svého těla. Někdy mě fantazie hororových tvůrců opravdu fascinuje...

Postupně jsem si uvědomovala, že na mé dvě oficiální a zvláště odporné noční mýry (diplomka a státnice) se nabalilo dalších 101 neméně bestialních společníků... Mně osobně přišla nejbrutálnější smrt vlastní blbostí, přičemž horší snad může být jen smrt zapříčiněná blbostí cizí. Když uběhly dvě hodiny, dali jsme společnými silami dohromady rovnou stovku. Poté se rozhostilo napjaté ticho, po němž Silver triumfálně vyrukoval se způsobem stopprvním. Právě ten vylekal většinu převážně mužského osazenstva, ale já jsem taková, že vám ho nepovím. Měli jste tam být:-)

Už tradičně jsme se po skončení přednášky vypravili do čajovny pro něco na zub, ale zatímco jsme jedli, shodli jsme se na tom, že další program je sice zajímavý, ale bude se muset obejít bez nás. V gymnáziu bylo od pátku vypnuté topení a my byli tak promrzlí, že jsme se rozhodli vyrazit domů. Neuvěřitelná kosa, která v přednáškových místnostech panovala, je asi jediná ale dost podstatná výtka, kterou vůči pořadatelům mám. Část přednášek se dokonce musela k závěru přesunout do čajovny, kde bylo jakžtakž snesitelné.

Pořadatelé se zřejmě domnívali, že takové setkání navštíví převážně zombíci a vampové, kterým přílišné teplo nedělá dobře.

Na závěr bych chtěla trochu alibisticky podotknout, že toto je má první reportáž, tak mé pojetí prosím berte s rezervou. Příště už bude psát zase Janina Dvořáčková :-)

Hanina „Nera“ Veselá

PF 2007

Můj oblíbený web - malycetenar.bloguje.cz

Už delší dobu se vždycky rád vracím k blogu Malý čtenář Jana Vaňka juniora. Malý čtenář je literární blog a v podstatě jeden z mála internetových zdrojů, který se „neprofesionálně“ (tj. ne za honorář), ale o to seriózněji věnuje kritice překladu.

Toto marginální, a médií marginalizované téma si přitom zasluhuje obrovskou pozornost. Kvůli objektivním důvodům (velikost populace atd.) je čeština jazykem, do něhož se hojně překládá, a jazyk těchto překladů ovlivňuje i způsob, jakým se dál čeština vyvíjí. Proto je dobré, když se překladu věnuje náležitá pozornost a mýtí se všemožné hlouposti.

Malý čtenář to již nějakou dobu dělá, a za to mu patří obrovské uznání. Vaňkovy texty jsou nekompromisní, sřízavé a většinou i trefné. Pravda, možná by oněm klinicky přesným odsudkům někdy slušel střilivější jazyk bez barokizujících kudrlinek, ale na druhou stranu ono lze v těch všemožných záhybech občas objevit i jiskřivý humor*. Daleko větším minusem – aspoň z mého pohledu – je to, že od „odstřelů“ překladů náročné literatury Vaněk přešel ke kritice deníkové žurnalistiky, což je docela snadný terč. Ale stejně se na tuhle stránku vracím v naději, že zase najdu něco o knihách.

Ladislav Nagy

Autor je anglista a překladatel.

* který ale postižení ocení jen zřídka (pozn. red.).

Klub Julese Vernea Praha a klub 451 stupňů Fahrenheita
Košice vyhlašují

XVIII. ročník SOUTĚŽE O NEJLEPŠÍ FANTASY 2007

Zaslané příspěvky musí splňovat podmínku, že jde o fantasy – nechceme pohádky pro děti, ani SF (jedině se silnými prvky fantasy), ani mystické horory o stěhování duší. Počet draků, čarodějů, magických mečů, bojovníků, magie ani unesených princezen není omezen. Můžete napsat temnou fantasy, kde pro samou magii není vidět ani na krok, můžete napsat humornou fantasy, můžete napsat další pokračování Conanových dobrodružství – fantasie má dveře dokořán. Příběh by však měl obsahovat prvky iracionální, jak už je to ve fantasy zvykem.

Příspěvky zasílejte psané čitelně strojem nebo vytištěné z počítače ve dvou kopiích, rozsah libovolný – od jediné věty po kufr nadených rukopisů. Zaslané práce nesmějí být jinde publikovány ani zaslány do jiné literární soutěže. Soutěže se nemohou zúčastnit autoři, kteří již vydali knihu nebo vlastní sbírku povídek.

Pořadatelé soutěže mají právo na jedno jejich zveřejnění v publikacích Klubu Julese Vernea Praha nebo 451 stupňů Fahrenheita Košice.

Poroty zasedají v Praze a v Košicích a vyberou užší kruh nominovaných autorů na vítěze. Již jenom tato nominace dává právo být pasován na rytíře Řádu fantasy s titulem Lady nebo Sir. Vítěz bude vybrán z rytířů Řádu fantasy a obdrží titul Nositel meče a skutečný meč. Výsledky soutěže budou oznámeny na Parconu 2007.

Své příspěvky posílejte nejpozději do 30. 3. 2007 na adresu Egon Čierny, Matěchova 14, 140 00 Praha 4.

Hranice snů a Půjčovna masa

V roce 2005 přineslo nakladatelství Triton na trh dva ve své podstatě velmi podobné tituly: Hranici snů Sergeje Lukjaněnka a Půjčovnu masa Richarda K. Morgana. Obě knihy jako by byly jedinou dvojvláštovou, oznamující nám, že doba petrifikované sci-fi končí a přichází nová generace autorů, kteří mají přehled o tom, co je, a chuť přemýšlet o tom, co by mohlo být. Nadto jsou obě knihy prvými kusy trilogií. U Lukjaněnka je to přímo dáno, nicméně i Morganův volnější cyklus se patrně třetí knihou alespoň pozastaví. Podíváte-li se na webové stránky, tak jsou si autoři dokonce trochu podobní.

Paralel by se bezpochyby dalo nalézt více, přesto je až s podivem, jak dva lidé, jejichž vzdělání, areály výskytu a zájmy jsou prakticky zcela disjunktní, sáhli po velice podobné tematice. Oba autoři vycházejí ze světa budoucnosti, v němž je lidstvo rozlezné po mnoha planetách, Země je místem plným výstředníků a bohatí (či užiteční) mají prakticky zajištěnou nesmrtnost. Hrdinové jsou, jak už hrdinové bývají, jedni z nás, tedy nezničitelní supermani, kteří dokáží přežít Eskymačku i souložit s medvědem.

Naopak je s podivem, jak se oba dokázali rozejít v detailech domyšlených ze současné úrovně vědy a logických úvah. Lukjaněnko si na čtenáře připravil svět mnoha ras, do nějž se lidstvo vyvinulo samo tváří v tvář možnosti být poražen a zrušen jinou civilizací. Realizaci nesmrtnosti v tomto vesmíru představuje společnost aTan záhadného Curtise van Curtise. Tento zbohatlícký hejsek po jedné z válek mezi rasami, jež hrozila totálním zničením a skončila totálním spojením, koupí od záhadných Psi-lonů, kteří krátce na to odříznou svou část vesmíru, přístroj, jež umožňuje cosi jako sken vědomí. Adeptům – prachatým – aTanu je pod lebeční kost voperována neuronová síťka, která zajišťuje projekci komplexně provázaného stavu všech neuronů v okamžiku smrti. Příjemci stanice rozložené podobně jako ty pro mobilní operátory ale ve větším pak signál zachytí a dotyčného oživí. Na počátku procesu je pochopitelně třeba skenu těla a vědomí, následně se provádí jen jakési aktualizace.

Morgan připravil svět poněkud chudší na rasy, mimozemšťi jsou jen mrtví Marťani, po nichž lidstvu zůstaly artefakty, hyperprostorové navigační tabulky a občas i fungující systémy. Digitalizace vědomí se zde v detailech nerozebírá, prostě je pokračováním již dnes započaté cesty. Na rozdíl od hmoty se dají informace posílat hyperprostorem nadsvětelnou rychlostí. Každý žijící člověk má v kořene páteře bázi, obzvláště odolnou flešku, do které se zálohuje. Umře-li, snadno se nahraje do nového těla. Ta se vyrábějí roztodivnými, principiálně již dnes známými metodami. Více tintil znamená lepší tělo. Opravdu výtečně vymyšlený je systém trestů. Po dobu odsouzení je dotyčný zazálohován na disku, kdesi na úřadě, zatímco jeho tělo stát použije – jako metaře, vojáka nebo ho za úplaty půjčuje. Pokud sebevrahovi podepíše dopis na rozloučenou svědek, nebude již dotyčný oživen.

Patrně nepřekvapí, že i začátky jsou ekvivalentní. Lukjaněnkův Kay Athos je na Cailisu zavražděn chlapcem, jemuž nepopatrností s dopomocí zabil sestru. Oživen aTanem ocitá se na

Zemi a lákavou nabídku spolupráce mu přináší sám majitel Curtis van Curtis. Jde o to, dopravit jeho syna na tajemnou planetu, na které je cosi nesmírně cenného a co se již mnohokrát nepovedlo.

I Morganův Takeshi Kovacs se pohybuje po spirále zločinu a trestu. Po jisté přestřelce s policií se probouzí v oživovací jednotce a ke svému překvapení shledává, že to není jeho rodný Harlanův svět, ale matička Země. I jemu je předložena lákavá nabídka panem Bancroftem – metem čili Metuzalémem, který už za sebou má nějaké to století. Tento pán jednou zjistil, že spáchal sebevraždu. Tedy po oživení ze zálohy. Proč však páchat sebevraždu, udělal-li jste v posledních 200 letech vše pro to, abyste nemusel zemřít? Nicméně policie má jasno a panu Bancroftovi má jasno udělat nájemný detektiv, individuum upravené pro tzv. vyslanecké jednotky – řešiče spleťtých situací planetárního rozměru libovolnými prostředky.

Podobnému podhoubí navzdory se oba příběhy rozvinou v cosi vyzněním dosti různého. Lukjaněnkův Kay je průvodcem chlapce odpovídajícího dvanácti letům fyzického věku a už s ohledem na jeho velikost je nasnadě formát díla označit „cesta tam“ a v dalších dílech patrně zpátky. Po internetu koluje škatulka filosofická space opera, v podstatě tedy legenda o hrdinovi – mýtus.

Morganův Takeshi s sebou nemá nezletilce a proto je výrazně sexuálnější. Morgan sám píše o velkém ovlivnění filmem noir, Bladerunnerem a kyberpunkem, ale především je v něm cítit Phill Marlowe a drsná škola. Půjčovna masa je hodně drsná detektivka ve futuristických kulisách a mučení detektiva ve virtuálním těle nebo hotel fungující jako umělá inteligence na tom nic nezmění.

Opravdovým překvapením jsou chyby, i ty jsou stejné. Oba autoři si napískali tolika pistolek, že ze všech nestačí vystřelit! Lukjaněnko je tradičně postižen prudkými změnami spádu, takže místy se na půl strance udá to, co předtím na třiceti. Na stejném rozměru se také objeví informace, která klíčovým způsobem ovlivní děj. Zvláště, čte-li člověk v dopravním prostředku, občas je zmaten. Třeba je to účel, jak pravil Sedmin: *Smysl pro humor je jedním z činitelů válečných vítězství*. Rovněž Morgan si natloukl tolik postav, že zvláště ke konci knihy, kde vyplují figury z počátku, bude čtenář listovat a hledat, kdo že je Sullivan a jemu podobní.

Krásným příkladem kulturního rozdílu je klovací řád ve společnosti. U Lukjaněnka jsou nejmocnější státní tajné služby, pak mafie. Morgan představuje klasický Západ – každý potenciální pachatel má vždycky pravdu, policie se omlouvá, ustupuje a pokud něčeho opravdu chce dosáhnout, používá klíčky. Všude jsou právníci. Morgan uvádí fiktivní drsnou revolucionářku Quellcrist, kombinaci Che Guevary s Trockým, která píše básně jako Mao Ce-tung nebo Ho Či-min. Lukjaněnko si zjevně na teorii extrémního revolucionářství nepotrpí.

Výše zmíněné se odráží i ve vztahu k církvi. Zatímco v Morganově pojetí jsou katolíci starobylá sekta, která nevěří, že lze digitalizovat lidskou bytost, aniž by ztratila duši, v Lukjaněnkově

pojetí je aTan právě důkazem existence duše, luxusnosti vědomí a byl za to blahoslaven. Morganovi katolíci jsou tak nápadnými outsidersy, nenáviděnými a zneužívanými podsvětím (nechtějí se nechat oživit a proto se nikdo nedoví, jak zemřeli). Lukjaněnkova církev je struktura podobná carovi – vysoko a daleko. Patrně nepřekvapí, že v obou dílech se čtenář setká s duplikanty.

Navzdory čtyřem letům mezi vydáním originálů (Lukjaněnkovo 1998, Morgan 2002) skoro jako by byly odpovědi na jediný podnět. Obě knihy jsou docela zábavné, poněkud přesycené nesmrtností v duchu akčních hrdinů. Morgan píše o velrybách, které si pamatují na přilet Marfanů, alias o paměti rasy. Přece jen měl na západě více možností načichnout německou romantickou vědou. Přesto oba autoři vynikají překvapivě smysluplnými úvahami o evoluci, strategiích a možnostech. Plánovat na celá staletí, to jednoho změni. **Jarek Kopeček**

Zlomení andělé

Drsný detektiv Takeshi Kovacs se ukázal býti velice životnou postavou, a tak již rok po té, co jej Richard K. Morgan vyslal z digitální basy Harlanova světa řešit zapletité milostné problémy třisetletých na Zemi, je těžce raněn na Sanctionu IV. Sanction je hvězda kdesi na okraji Protektorátu, tedy civilizovaného světa, která si zrovna prodělává dětské nemoci pokroku, konkrétně revoluci Joshuy Kempa. Protektorát se pochopitelně nevmešuje do politických sporů samostatné planety, avšak veškerou činnost zainteresovaných korporací kontrolovat nemůže. Podle známého hesla: Proč tlouct zajatce, když vám je v Uzbekistánu lacino ovaří i osolí? Tímto heslem se řídí i Carrerův Klín, extra-tvrdá jednotka vyztužená důstojnickým sborem s bohatou meziplanetární zkušeností.

Joshua Kemp má za sebou revoluční nadšení a nedostatek peněz. Korporace mají před sebou vidinu návratnosti investic a především skvělých kariér pro ambiciózní manažery. Urvat co nejvíc se ostatně snaží všichni, ale většinu sil jim přece jen sebere snaha držet po kopě, alespoň v rámci jednotlivce.

Tohle je válka, ne soutěž v oblíbenosti, což se hlavním protagonistům opravdu výtečně daří. Taktické jaderné údery, vybíjení běženců, internační tábory i standardní válečná kriminalita. A přesto se zde dějí záranky: Kovacs na nemocniční lodi Klínu potkává pilota Schneidera, který tam zjevně nepatří. Tato tajemná veš má v merku kšeft. Kovacsovi je jasné, že akcička malíčko zatouhá, ale za peníze v Praze dům a na Latimeru i mnohlo jiné radosti.

Ano kšeftiku znamená vyzvednout psychicky notně pochroumanou archeoložku Tanju Wardaniovou z internačního tábora a kontaktovat manažera jedné z druhořadých korporací, což je téměř stejně snadné, jako dát klystýr jaguárovi. Potom už zbývá nakoupit báze na černém trhu (pokud se ztrácíte v reáliích, doporučuji recenzi na Půjčovnu masa), ověřet je těly, nakoupit proviant a tábornické potřeby a vzhůru na archeo-

logické naleziště zmizelé marfánské civilizace, kde se skrývá brána ke kosmické lodi Marfanů.

S ohledem na vyžití čtenáře nyní opusťme děj a rozmělněme se v malichernostech a obecných postřezích! Pro filozofiko-mudrlantské vyžití si Morgan tentokrát připravil hned dvě roviny: Tradiční citáty z děl Quellcríst Falconerové, legendární revolucionářky z Kovacsova rodného Harlanova světa, a vůbec teorii radikálního revolučního hnutí okoešenou zde příkladem již zmíněného Kempa. Druhou rovinou jsou úvahy o Marfanech, solitérních okřídlených dravcích, kteří leccos vymysleli, spoustu toho zanechali a zmizeli.

Oficiální archeologické Sdružení zastává názor, že marfánská civilizace zanikla vinou koloniální vzpoury. Prostě byli jako my, ale měli více peří. Avšak tajemný rebel, prorok nového paradigmatu Wycinskij hlásá teorii středu: Rasa sólistů měla města, jen dokud to bylo nezbytné, jakmile vyspěla nad tuto nutnost, její členové se prostě rozletěli. A to je také důvodem, proč je každé místo, na kterém byla nalezena marfánská mapa, ve středu této mapy.

Morgan si umně upletl zápletku i reálie, takže knihu v podstatě splétá ze tří žánrů: detektivky drsné školy, klasické válečné vybíječky a scifistických dumek na výše zmíněná témata. Pochopitelně si též hraje s reáliemi. Zajímavé jsou třeba viry, které rozkládají vzorce chování, čímž časem vyhubí celou planetu. Kdo ví, zda Morgan při psaní znal Flégrovovy práce o toxoplazmóze? Druhým podnětným nápadem jsou nanoby, nanočásticové kooperující a replikující se systémy. Zkušený český scifista patrně vzpomene symbionty J. W. Procházky, ačkoliv zde je nápad nosným tématem několika kapitol.

S povděkem lze kvitovat i jmenný multikulturalismus v Morganově díle. Proč by se měly všechny postavy žánru sci-fi jmenovat jako američtí prezidenti? Pravdou ovšem je, že zatímco u Kovacse pomoc nepotřebují, u jmen Sutjiadi nebo Vongsavathová si nejsem jist výslovností. Je prve jmenovaný Číňan, nebo Malajec? Každopádně jména zní realisticky. Jejich rozhovory občas surrealisticky, protože při spletitých diskusích je nesnadné poznat, kdo právě hovoří. Docela nevěrohodný je Kovacs podávající nadlidské výkony v posledním stádiu nemoci z ozáření, tady by kniha potřebovala ubrat supermanství.

Celkově lze Zlomené anděly považovat za povedené dílo, dobře se čte, má spád a nápady, ačkoliv opus desetiletí to není. Je zde zajímavý podtón dominového efektu zrady a věrnosti v mezilidských vztazích, o kterém se s ohledem na čtenáře nehodí psát. Je téměř překvapivé, jak snadno se Morganovi daří příběh uzavřít, aniž by mu z něj lezly nedotažené vize a prorocství. Prostě kouzlo banality.

Jakmile se zapojíte do války, bude vám zřejmě někdo vélet. To je quellismus.

Jarek Kopeček

Vydal Triton v roce 2006.

● křtu knihy Jakuba Macka: Fandom a text

Den předem, právě včas, aby ti, co opravdu chtějí přijít, nezapomněli, se na Sardu objevil následující upoutávka:

Ve čtvrtek 23.11.2006 od 18:00 proběhne v prodejně Netopejr (Jungmannova ul.) za přítomnosti autora křest knihy Jakuba Macka Fandom a text. Dvacet let po Třech esejích o české sci-fi Ondřeje Neffa, deset let po Slovníku české literární fantastiky Ivana Adamoviče a týden po Průvodci paralelními světy Aleše Langeru vychází další dílo teoreticky se věnující české sci-fi.

Práce mapuje vnímání textu a práci s ním, jak se oboje projevuje v životě českého a slovenského fandomu. Skládá se ze dvou základních částí: Fandom – subkultura textu, Professionální česká SF a F periodika před rokem 2000 a dodatků Mezi Star Trekem a Dallasem a Muggletonův post-subkulturalismus a postmoderní autenticita.

Ve čtvrtek ráno jsem nakoupil bublinky a kelímky a odpoledne jsem před pátou vyrazil k Netopejrovi (do knihkupectví) ujistit posádku, že akce opravdu bude, jen nezvykle až o šesté.

Pak jsem se vydal do kavárny Krakatit vyčkat věci příštích a vlídným slovem a trochou nátlaku si zajistit obecnost. Věru jsem se tu hodinu nenudil, nejdřív jsem se scifistickou mládeží probral bouří ve sklenice vody okolo termínu Parconu, potom mi Dominika představila překladatele Radima Roučeho (že by odtud její náhlý zájem o Schizmatrix-), a pak se objevil Martin Šust, ještě ne zcela vzpomínatelný z Trochu divných kusů 2, prozradil mi, že mu k nim napsal doslov John Clute (ten si určitě přečtu). Pak dorazili manželé Mostečtí, ale ani jsem se jich nestihl zeptat, co je přivedlo do Prahy.

Když jsem šel kontrolovat, zda se již Jakub neobjevil (okolo tři čtvrtě na šest na mě dolehla lehká nervozita), dal jsem se do řeči s Markem Dobešem, režisérem, pocházejícím z úrodné (hřbitovní) prsti sdružení Rigor Mortis (asi znáte jeho úžasné Byl jsem mladistvým intelektuálem, celovečernák Choking Hazard a první díly seriálu Místo nahoře).

Marek se mě ptal, co je to za shromáždění, zda je to fandom. Rozhlédl jsem se a zjistil, že ty nejprostší otázky bývají nejtěžší. Raději jsem převedl hovor na Markovy tvůrčí plány, ty jsou rozhodně zajímavé, ovšem otázkou je, zda sežene potřebné desítky milionů na historický film o synovi Jana Žižky z Trocnova, to se asi dříve dočkáme Choking Hazardu 2. Ten, jak jsem vyrozuměl, je koncipován v té „nejlepší“ tradici hollywoodských dvojek, vlastně totéž, jenom je vše rychlejší a větší. Místo zombivců (zombie myslivců) budou naše hrdiny ohrožovat a požírat zombieessesáci (jistě alespoň celý pluk), ti ovšem (naši hrdinové, samozřejmě) také nebudou z nevinného Duškova kroužku filosofie duševní hygieny, ale ze Satanovy bisexuální církve (nebo tak nějak, má angličtina za mnoho nestojí). Když se Marek zmínil, že by mělo jít o pěkně ujetou partičku a že si není v tomto oboru úplně jistý, dohodil jsem mu jako konzultantku Petru Neomilnerovou.

Okolo šesté, potom co dorazila i Michaela, jsem nechal vyvíř svými obavám, když jsem zjistil, že na Jakuba Macka ne-

mám mobil a že jsem mu vlastně nevysvětlil, kde se křest koná. Zachránil mě Tom Němec (šéfredaktor Pevnosti), který mu zavolal a zjistil dobrou zprávu, že Jakub je cca sedm minut od Netopejra, zdržel se, když s manželkou navštívili porodnici, kde se úspěšně pomnožili jejich pražští přátelé.

Konečně Jakub dorazil a přesně čtvrt hodiny po plánovaném zahájení jsem začal se svým proslavem:

Nejprve, protože až propadnu řečnění, mohl bych na to zapomenout, musím poděkovat několika lidem:

Předně Karlovi Petříkovi, že nám bezúplatně poskytl tyto krásné prostory, včetně stejně důležitého zázemí,

pak Staso Juhaňákovi, za sponzorování zde oslavované knihy a celé edice Fandom a SF, protože co si budeme povídat, všichni asi tušíte, že vydáváním literární teorie, byť se týkala SF, nikdo nezbohatne,

Křištofu Kudláčovi, Adélce a Cellindře za to, že jsou první a zatím jediní tři fanoušci, o kterých vím, že už si knihu koupili,

dále grafickému studiu Vertigo za obálky edice a hlavně děkuji autorovi za trpělivost, s níž cca dva roky čekal, až kniha v Tritonu uzraje k vydání, aby pak dostal dva týdny na korektury.

O vlastní knize vám třeba něco řekne zde přítomný autor, popřípadě odpoví na vaše dotazy.

Já bych chtěl této příležitosti využít hlavně k tomu, abych něco řekl o celé edici Fandom a SF.

Bez toho, že bych chtěl snižovat hodnotu díla samého (Jakub by možná řekl díla o sobě), doufám, že je to „jen“ první svazek celé řady podobných děl, která nám poví, co je a jaká je moderní (česká) SF a tím i kdo jsme my, její fanoušci.

To je samozřejmě maximální ambice, pro začátek budu spokojen, když se podaří zneplatnit výtku recenzentů Fandomu a text i Průvodce paralelními světy, totiž, že nejsou dotazeny do současnosti. Ale třeba i mezi vámi je nějaký student, který hledá vhodné téma pro svou diplomku, a možná, že naváže na již vydané knihy. A na to bychom se mohli napít, ale předtím ještě řekne pár slov autor.

Jakub pak popsal, jak kniha složená z několika částí vznikla, naznačil, jak uchopil klíčový vztah fandomu, textu a SF, vše stručně a srozumitelně, bylo vidět, že si umí získat publikum. Možná jsem jindy nedával pozor, ale bylo to poprvé, co jsem byl svědkem toho, že autorovo slovo rozhoupalo přítomné usrkávače sektu, aby si koupili knihu, která se „křtí“ (samozřejmě že jsme knihu nepolévali, škoda knihy i vína), dokonce se prodal i poslední exemplář z výlohy. (Doufám, že si u Netopejra brzy doplní sklad, Tritonu ještě něco z nákladu zbývá).

Mezitím se mi podařilo otevřít láhev; aby stačily kelímky, zavelel jsem přítomným milencům, aby pili ze společného, že jim sekt na požádání dolijeme.

Potom co Jakub podepsal výtisky několika zájemcům (Darth Zíře a Ritchiemu například) vydali jsme se nahoru do kavárny, kam později dorazili ještě divadelní přátelé Jakubovy ženy (ona sama je herečka) a začala druhá, stejně vyvedená část večera.

Zdeněk Rampas

Štvorlístok nesplnených prianí

Jakub Macek prichádza s tovarom v našich luhoch a hájoch stále nie príliš rozšíreným – literárnou teóriou venovanou fantastike.

Jeho knihu *Fandom a text* tvoria štyri štúdie.

Titulná ponúka je úvahovosociologicky profilovaný text, v ktorom autor skúma fandom ako sociálny jav.

Úprimne sa priznám – ako človek so sociológiou neoboznámený už roky túžim po odpovedi na otázku, prečo fantastika okolo seba sústreďuje špecifický okruh ľudí, v čom spočíva jej špecifickosť. Že nie je literárnej povahy, to môžem vyhlásiť zodpovedne a s istotou, pri riešení otázky to však nepomôže.

A nepomôže ani Macekov text. Je celkom možné, že na štúdiu kladiem požiadavky, ktoré pred ňu nekládol autor, ale logicky usporiadaná, konštatčná rovina textu, v ktorej sa zopakuje to, čo už vieme – teda že fandom sa od okolia odlišuje, spresní sa, čím sa odlišuje, pričom otázka prečo a objasnenie príčiny neorganizovanosti ostávajú v nedohľadne, ma neuspokojuje. Neviem, možno chcem priveľa. Dúfam, že len zatiaľ.

Druhá zo štúdií pod názvom Profesionální česká SF a F periodika před rokem 2000 ponúka prehľad a motivický i tematický rozbor Ikarie, Nemesis, Interkomu, Dechu draka a Ramaxu. Autor sa zameriava na rozbor úrovne publicistiky, takže sa v texte stretne s recenziami recenzii a miestami nakukneme aj do zákulisia sporov, polemik a „fandomových vojen“. Cenná je autorova snaha o objektívny a nanajvýš korektný pohľad. Vďaka nej som sa dozvedel naozaj mnoho.

Krátka práca Mezi Star Trekem a Dallasem zaujme vyváženým postojom autora, ktorý neupadá do bezbrehého obdivu fantastiky a triezvo ju hodnotí ako jeden z fenoménov v kontexte popkultúry i kultúry všeobecne. Macek v konečnom

dôsledku nepovyšuje samotné dielo ani jeho divákov (celkom správne považuje za neférové porovnávať aktívneho trekkies s radovým divákom Dallasu), ale fandom ako kreatívnu subkultúru, v rámci ktorej miestami nie je dôležité, čo sa prijíma, ale ako sa to prežíva a miera kreativity je väčšmi vložená než daná. Pri dotiahnutí viacerých postrehov by podľa mňa autorovi – v prípade, že sa k textu ešte vráti – mohla pomôcť štúdia venovaná fenoménu Star Treku v knižke Ondreja Herca Cyberpunk.

Druhá kratšia práca (Mugletonův post-subkulturalizmus a postmoderní autenticita) načrtáva problém odlišenia elitárstva moderny od postmoderného popkulturalizmu, založeného na hre, pokorení výlučnosti, seriálovosti a deautentizácii.

Táto štúdia v zhŕňajúcej podobe opakuje už mnohokrát inými konštatované a vzhľadom na kvantitu ponorov do textu pána Mugletona pripomína skôr rozsiahlu odbornú recenziu, v ktorej nás recenzent informuje o podstate diela.

Knižočka Jakuba Maceka vcelku prináša viacero zaujímavých postrehov, ktoré potešia oko priaznivca fantastiky a rozšíria jeho obzor.

Osobne by som však predsa len dal prednosť textu s usporiadanejšou koncepciou, ktorý by autorovi umožnil problémy väčšmi rozviesť, nielen načrtnúť. Knižku pre tému, nie knižku pre knižku, radenie textov v ktorej tak trocha vanie príležitostnosťou a príležitosťou dostať z písacieho stolika všetko publikovateľné.

Nie je nemožné, že titulná štúdia sa po dotiahnutí východisk stane námetom na osobitnú knihu, kde sa možno dozviem aj odpoveď na moje prečo.

Miloš Ferko

Jakub Macek: Fandom a text, vydavateľ: Triton Trifid, miesto vydania: Praha, rok vydania: 2006, počet strán: 148, cena: 209 sk.

Neandrtálský styl

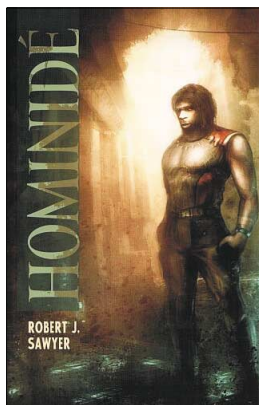
Po Darwinově rádiu Grega Beara je tady další kniha, jejímž ústředním tématem je vývoj lidského druhu. Robert Sawyer na to ovšem v románu *Hominidé* šel z jiné strany, místo genetiky představil paralelní světy, kvantovou fyziku a neandrtálské vědce. A protože se mu tento slibný mix témat v roce 2003 navíc podařilo ověřit cenou Hugo, nelze se divit, že ne jeden čtenář z české kotliny po jeho knize chtivě sáhne.

Kvantový fyzik Ponter Boddit je při nezdařeném experimentu s kvantovým počítačem přenesen do světa, který k jeho nesmírnému překvapení obývají příslušníci odlišného druhu rodu Homo. Zatímco v Bodditově světě vyhnuli zastupci kromaňonské větve a neandrtálci ovládli Zemi, zde nastal pravý opak. Jak se postupně ukazuje, rozdílné genetické předpoklady vedly také k rozvinutí v mnoha ohledech odlišných společností...

Takové je otevření hry, které autorovi poskytlo dostatek prostoru jak pro rozběhnutí dějové linie, tak pro osvětlování rozdílů obou civilizací. Nečekejte ale šachovou partii, Sawyer

jakoby se těch možností zalekl – předkládá čtenáři relativně jednoduchý komorně pojatý příběh, jenž se plně soustředí na několik málo hlavních postav. To samo o sobě mu nelze vyčítat, ale tento přístup také vyžaduje, aby hlavním postavám dodal opravdovou hloubku, šel do detailu, nechal na hrdiny působit společenské tlaky, zkrátka dodal černobílým postavám trochu barvy a věrohodnosti, což se bohužel nestalo. Sawyer bezpečně klouže po povrchu, řídký děj nechává loudat se a obě paralelní linie vyprávění líčí bez oživujících zákrut a překvapení, chce se říct až příliš jednoduše.

Abyste nedomýšleli k omylu, není to vyloženě špatná kniha. Má zajímavé východisko, čte se poměrně hladce a své publikum si určitě najde (vždyť také její úspěch dovedl autora k rozšíření na trilogii), ale zároveň průměrné zpracování skvostného tématu nechává na jazyku pachutí zklamání. Zklamání z nevyužitých příležitostí. **Roman Štědranský**
Robert J. Sawyer: Hominidé (Hominids), překlad: Aleš Drobek, obálka: Aleš Horák, Triton, 2006, 328 stran, 259 Kč, paperback.

Groteska a cit v antiutópii

Za mestom na kamenistej pláni neďaleko Priepesti výkrikov mladý muž privalí pod starú unavenú brezu balvan, prehodi slučku cez konár, vstúpi do nej, zvolá: „Ach svet! Svet! Prečo si taký!“

Vtom však zaznie výstrel, slučka je odstrelená úplne tesne presne sfaby strieľal Winnettou, vynorí sa chladnokrvný hrdina bez bázne a hany, len tak odboka ešte zastrelí šabl'ozubého tigra – a jedna z najlepších antiutópií novodobej českej prózy začína naberať obrátky. Už z uvedeného je zrejmé, že autorovi sa podarila neľahká vec – inak pomerne statický žáner antiutópie nainfikovať dejom.

Pravda, deje sa tu všeličo miestami za cenu preskokov a takmer groteskne pôsobiach dejových obrátov. Kmínek je však natoľko skúsený jazdec textom, že kone obrazotvornosti zvláda logikou.

Prekvapenie v prekvapení sa pred nami odvíja ako balíček v balíčku, prepojenia však zafungujú tak, že napokon aj najbizarnejší motív získa v štruktúre diela svoje miesto. Šabl'ozubý tiger za mestom a muž, ktorý má namiesto pohlavného údu rovné miesto, z ktorého raz za dlhý čas vytisne malú guľičku výlučkov, sú však odôvodnení nielen myšlienkovým, ale i z hľadiska emocionálneho.

Kmínkova knižka nie je odlúštený konštrukt, ale pozorná hra s citmi a na city s nadhľadom – bez toho, aby autor stratil bezprostredný kontakt.

Dosť na to, aby sme nestratili prehľad, primálo na to, aby sme sa stratili v abstrakciách.

Dvojrozmernosť grotesky je roztlačená nanajvýš nenásilnou, prirodzenou (najmä z hľadiska pointy i point) psychologizáciou a depsychologizáciou postáv.

Vskutku závažné myšlienkové poslanstvo o manipulácii ľuďmi prostredníctvom počítačov sa neberie tak vážne, aby sa vám svojou jednoznačnosťou spríkrilo. Kmínek ho so šikovnosťou hodnou povrazolezca odľahčuje balansovaním medzi postupmi špiónážneho, dobrodružného románu a klasickej vedeckej fantastiky. Samozrejme, za hršť erotiky nezaškodí.

Prvoplánovosť postáv populárnej literatúry tu vskutku kongeniálne splýva s programovateľnosťou ľudí.

Je pravdepodobné, že Kmínek vzorke brakového čtiva využil na svoj cieľ – vierohodné ukázanie zmanipulovanej a naprogramovanej spoločnosti, zároveň však v „literárnej praxi“ naznačil, o čom je a v čom je naozaj nebezpečenstvo masového „rekreačného braku.“ Plného nemysliacich postáv.

Skúsme si na chvíľu predstaviť, že žijeme dvojrozmerný život Jamesa Bonda, Conana, Honor Harringtonovej či Supermana. A skúsme si tiež predstaviť, že kdesi vzadu medzi ušami Conanovi zapípa malé: „Čo ak by to mohlo byť aj inak?“

Aj o tomto je Kmínkova knižka, aj takto ju možno čítať. No množstvo výkladov sa tým, ako u žiadnej kvalitnej literatúry, neuzatvára.

Samotný dej tvorí prvý plán knižky, avšak nie IBA prvý plán, vysoké a nízke tu nie je oddelené, škatuľky zábava a poslanstvo neexistujú, pretože podchvíľou sme (ale prísne logicky) obrátení hlavou hore nohami. Postavy fungujú v prvom pláne ako zameniteľné báby, superman je vlastne impotentom, cit sa ukrýva kdesi v hĺbke – aby nebol vydaný napospas lacnému sentimentu a mlynu verejných fráz – ktorý sa vtedy ešte nevolal bulvár, ale ideológia.

Do antiutópie vtŕha živel karnevalovej grotesky a cíti sa tam veľmi dobre. Úškrnok pomáha ukryť úsmev, perfídne vypočítavá erotomanka Olga milujúcu ženu, chladný hrdina Martin Larden bezradného idealistu.

Ľudia sa boria so svojimi rolami, do ktorých sú preprogramovaní. Kamufážnu stránku textu zvládol Kmínek skutočne perfektne. Ani po viacnásobnom prečítaní neviete, kde sa končí simulakrum a začína sa realita – asi možno práve preto, že simulakrum je

takmer všade, vstup za kulisy večnej rolovosti autor ponúka len v kratučkých prestrihoch (obraz tehotnej Oľgy, smiešnotrápne vyznanie Martina Lardeny o fyziológii).

V závere dostanete povzbudivé gesto a vzápätí facku, ktorá vás uvrhne do „nič sa nezmenilo“.

Ibaže... hrdina už stratil energiu na získanie sľučky a unavenú brezu vyfali...

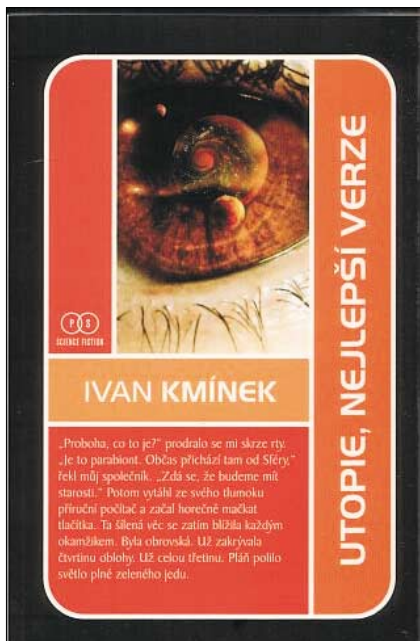
Azda po vás po tomto všetkom nie je potrebné uisťovať o tom, že knižka o manipulácii mocou nebola určená len situácii na sklomku bývalého režimu.

Pravdupovediac, to, že ma pri jej čítaní mrazilo i dnes, hodnotu textu nezvyšuje ani neznižuje.

Je to len pridaná hodnota, ktorú by som si veľmi rád odmyslel.

Jednoducho, Kmínek bude stáť za prečítanie vždy – pokiaľ len budú ľudia ľuďmi, takže budú schopní báť sa o nepredvídateľnosť svojich reakcií.

Miloš Ferko
Ivan Kmínek, Utopie nejlepších vrze, Praha Triton 2006, 273 s

Bernard Werber: Mravenci, Den mravenců

Příběh má, jak už bylo naznačeno, dvě dějové linie. Lidskou, popisující osudy Edmonda Wellse a jeho rodiny, a mravenčí, zabývající se životem rozsáhlé mravenčí federace žijící ve Fontainebleauském lese. Postupně odhaluje čtenáři osudy Edmonda Wellse a jeho výzkumy, které začaly u mikrobů a skončily u mravenců, a právě toto je společný průsečík obou dějových linií. Mravenčí linie je podána velmi barvitě – a velmi vzdáleně od toho, co v nás zanechal Ondřej Sekora.

Bernard Werber se totiž zabývá nikoliv jednotlivci, ve středu jeho pozornosti je mravenčí společenství jako celek, a tím se podstatně liší od příběhů Ferdy Mravence, který své sídliště a komunitu opustil. Werberovi mravenci tvoří složitou komunitu – ostatně tak je tomu i ve skutečnosti a autor sám si doma postavil mraveniště, aby mohl studovat své hrdiny v jejich téměř přirozeném prostředí a aby docílil co největší autenticity popisů mraveniště a života jejich obyvatel.

Právě bezprostřednost popisu a výrazná nepřítomnost idealizace mravenčí komunity jsou silnou stránkou Werberových knih. To, co pohledu naší etiky připadá jako krutost, je jen běžný standard této společnosti přezírající jako celek a v níž kromě královny není nenahraditelný jedinec. Exkurze mraveništěm od nejvyšší jehličky na kupce až po nejnižší patra stejně tak, jako od jarního oživení až po vrcholné léto a popisy druhových zvyků a rituálů jsou pro čtenáře bezesporu objevné – myslím, že neexistuje jiná populární literatura, která by se tímto tématem zabývala podobně hluboce a soustředěně. Lidská linie je naproti tomu zjednodušená a postavy jsou často dosti schematické, jakoby tato rovina příběhu byla doplňková a vznikala narychlo. Také jejich příběhy jsou podány jen v klíčových bodech, chyběl mi tam vývoj.

Tato dichotomie je natolik citelná, že kdyby byly příběhy obou linií vydány samostatně, ta mravenčí by bez jakýchkoliv problémů obstála a zůstala by vysoce nadprůměrnou, linie lidská by asi beznadějně zapadla. Werberovy knihy přesto stojí za přečtení, již zmiňovaná autentičnost a poctivost, s jakou jsou napsány příběhy mravenců, je obdivuhodná a staví jeho cyklus dosti vysoko.

pagi

Bernard Werber: Mravenci (Les Fourmis), překlad: Richard Podaný, obálka: Ivan Brůha, Euromedia – Knižní klub, 2005, 319 stran, 229 Kč, vázané.

Bernard Werber: Den mravenců (Le jour des fourmis), překlad: Šárka Belisová, obálka: Ivan Brůha, Euromedia – Knižní klub, 2006, 499 stran, 259 Kč, vázané.

Elisabeth Kostová: Historička (šifra mistra Dráculy)

Vlastně je to moc pěkné počtení, ta Historička od Elisabeth Kostové. Záhady, upíři, Evropa dvacátého století, On a Ona prohrabující se dokumenty o Vladu Tepesovi, zvaném Dracula podle dračího řádu, do něhož patřil.

Kniha připomíná prázdninový bedekr, vždyť se odehrává v knihovnách a kavárnách v Oxfordu, Amsterdamu, Emoně (Ljublaň), západních Pyrenejích, v Istanbulu (sídlo Draculova dávného protivníka sultána Mehmeda), v Rumunsku (ó zajisté), v několika místech v Bulharsku, dosud existující Jugoslávii a Maďarsku (Dracula to tam měl jen kousek), ve Florencii, Benátkách, v Athénách, na Krétě – atakdál viz prospekt některé cestovní kanceláře. I Čechy a Východní Německo jsou přítomny alespoň v malé zmínce.

A to v rozmezí od třicátých do sedmdesátých let.

Při takové koncentraci knihoven a kaváren je statisticky vysoce pravděpodobné, že na vás vyjukne upířský knihovník a upířský číšník. Takže když se to stane, ani se neleknete. Hlavní zápletka tkví v tom, zda je pověst o Draculovi pravdivá. A jak ubíhají další a další stránky ze sedmisetstánkového románu, doufáte, že ano, že se hrabě dostaví osobně, neboť by bylo vysoce nefér, kdyby za tajemnými útoky na hrdinu a hrdinku i mizením písemností byla jen nějaká Tajná asociace Evropských a Istanbulských knihovníků či něco podobného.

A protože zákon o pohřební službě zakazuje pohřby v kavárnách a knihovnách, dočkáme se i trochu kostelů, klášterů a krypt (průvodce v jednom z klášterů je mnich Kiri). Vloženy jsou též střípky života Draculova a historické perličky typu, jak poznáme ze soch benátského Iva na pevnostech a palácích, zda v té době Benátky válčily.

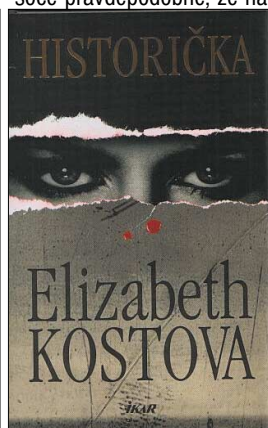
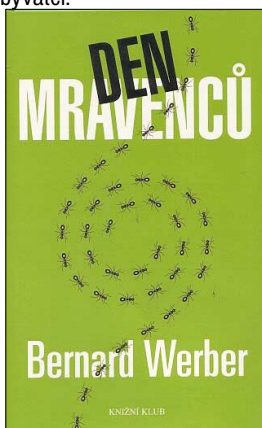
Ovšem je poněkud fádni, když už pošesté či posedmé hrdinové někoho potkají a on jim hned začne vykládat, že má takového dětinského koníčka, to jest vyhledávání historických informací a pověstí – no hádejte o kom? Zdá se, že stará dobrá Evropa (a Istanbul) už nemají jiného koníčka kromě Draculy.

Což je občas zpestřeno trochou patosu typu: umírám, vid', že se postaráš o mou dceru?

Na poslední chvíli se autorka po pozvolné vyprávěcí části přece jen dostane k rychlému a dramatickému závěru, který bude spolu s dramatem v knihovnách jistě malebně vypadat v případném zfilmování. Doufám, že též s Audrey Tautou a že nevynechají Istanbul.

Jarka Pavlíková

Elisabeth Kostová: Historička, překlad: Veronika Volhejnová, obálka: Ivan Brůha, Euromedia – Knižní klub, 2006, 712 stran, 299 Kč, pevná vazba

Civilizační šok: Vyprávění pojaté jako příručka pro potenciální emigranty

Na hladině ležel předmět vřetenovitého tvaru...

Jules Verne, Tajuplný ostrov

Část sedmá: Něco záchodového humoru

Civilizační šok spočívá v detailech. Takových, které vás v nečekaný okamžik vyvedou z rovnováhy a nešetně vám připomenou, že nejste doma. To, co pokládáte za samozřejmé, samozřejmě není. Dobrým příkladem je návštěva toalety.

Ze sledování amerických filmů (namátkou Pravdivé lži) si můžete udělat obrázek, jak vypadají americké veřejné záchodky. Takové ty budky s dveřmi a stěnami, které pokrývají prostor jen půl metru od podlahy nahoru, takže jsou trůnicím vidět nohy. Tyhle kadibudky jsou na letištích, nádražích, ve školách, nemocnicích a fabrikách, prostě všude. Z filmů těžko doceníte celý požitek z jejich návštěvy. To se musí vyzkoušet.

Začnu tím, že hajzlíky jsou zbudované z prefabrikovaných dílů. Mezi panty dveří a jednotlivými panely jsou solidní škvíry, řekněme dva, tři centáky. Nabízejí pohodlný pohled dovnitř, a to i když jen přecházíte kolem a snažíte se nedívat. Při mé výšce 6'4" (udávejte ve stopách a palcích, 192 cm Amíkům nic neřekne) dokážu v pohodě nahlédnout přes dveře a vidím, co se uvnitř děje ve všech barvách a detailech. Moje výška není mezi dnešní mládeží výjimečná. Už vám to dochází? Moc soukromí si neužijete.

Občas dochází k paradoxním situacím. Člověk sedí a soustředí se, zatímco ze sousedních kójí doléhají neuvěřitelně expresivní zvuky. Jste zvědaví, kdo má tak špatné zažívání? Krátký pohled stranou a podle nohavic odhalíte původce. A heleďme! Takové boty má váš šéf! Z akustické kulisy a analýzy atmosféry vyplývá, že měl k obědu fazole. Někdy je lepší tyto věci nevědět, ale jste na amerických latrinách a není úniku.

Další specifikum je, že dobrosrdeční Amíci se rádi dají do řeči i s náhodným kolemjdoucím. A to i u pisoárů. Vzpomínám si na situaci, kdy jsem tam postál a ze zadu na mě celou dobu mluvil ředitel výroby. Chtěl znát můj názor na nějaký analyticko-chemický problém. Možná je to jen můj handicap, ale oboje dohromady nezvládám. Odpálkovat jsem ho nemohl, nadřizený je nadřizený. Naštěstí se do hovoru zapojil další močící a odvedl jeho pozornost částečně stranou.

Poněkud bipolární je americký přístup k hygieně. Z dlouholetého pozorování na pánských záchodcích mi vychází, že polovina Amíků si po potřebě nemyje ruce. Ani po velké. Na druhou stranu si po každém jídle snaživě čistí zuby. A nejen zuby, oni si drhnou i jazyk. Vypláznou ho do zrcadla a drou si z něj povlak ostošest.

I toalety v domácnostech mají jisté odlišnosti. Když nás poprvé navštívil můj táta, stoupl si u nás nad záchod, odklopil pokrýtko a začal se škrábat na hlavě.

„Jé, vy máte v míse vodu. To je rozbitý splachovadlo?“

Nejdřív jsem nechápal, co tím myslí. Dalo mi trochu práce, než jsem si vybavil, jak vlastně vypadá český hajzlík. U nás

stojí trocha vody pouze v sifonu, zatímco v americkém hajzlíku je pořádná kaluž, skoro až do poloviny mísy. Z toho důvodu má úkon na záchodku určité zvláštnosti, které mohou slabší povahy rušit. Stejně jako následující řádky.

Byli jste varováni.

Věc se má tak: V českém záchodku padá šrapnel na porcelán, odkud ho posléze spláchnou proud vody do trubek. Nevýhoda tohoto systému je, že na zářivém keramickém povrchu zůstávají hnědé brzdové dráhy a mísu je nutné po použití drhnout. Američani to pojali jinak. Lejno padá do hluboké vody a mísa je po použití většinou čistá. Drobná nevýhoda je, že když vřetenovitý předmět udeří o hladinu, voda, poslušná reologických zákonů, vyspíchne opačným směrem, často až na vaši spanilou zadnici. Je to studený. Je to hnusný.

Logicky vyplývá, že to není jen váš problém a že musí existovat nějaké řešení. Jenže koho se jako čerství imigranti máte zeptat? Hmm... Kolegů v práci? Svého lékaře? Těžko říct. I kdybyste zvládali příslušnou slovní zásobu, jak se vlastně dá zapříst rozhovor o technikách vyměšování na záchodě?

Nebudu vás napínat, funguje to prý takhle: Experti odvinou dva pruhy toaletního papíru a křížem ho položí přes mísu s průvšem až na hladinu kapaliny. Zdánlivě jednoduché řešení, ale aby papír absorboval kinetickou energii, musí být výška průvse optimalizovaná a navíc ho musíte přisednout simultánně ve všech čtyřech pozicích. Splnit všechny podmínky je technicky náročné, ne-li nemožné. Navíc to funguje jen pokud tlačíte v jednom taktu. Lidé s vicetaktním vyměšováním mají prostě smůlu. Já jsem po extenzivním experimentování usoudil, že robustnost výše zmíněného systému je malá.

Co zbývá? Existuje vůbec nějaké řešení? Možná by tu jedno bylo: Korekce procesu dávkování. Vyžaduje to sebekázeň hraničící se schopnostmi jogínů. Jde o to, že musíte tlačit dílky tak malé, že mají nepatrnou kinetickou energii a nešplíchají, nebo naopak lejno tak dlouhé a spanilé, že proniká záchytnou tekutinou, zarazí se o podklad mísy a padá směrem bočně.

Pokud toto umění zvládnete, gratuluji. Těžký proces začleňování do nové společnosti jste úspěšně završili.

Martin Gilar

Orbitální šerloci

Po dvou tragicky nepovedených a odbycích sbírkách vydala MF v edici Ikaros další sbírku českých autorů. Díky novým editorům K. K. Kudláčovi a Tomáši Němcovi zde nenajdete vyložené propadáky ani výpotky začínajících neumětelů, ale se zadáním, totiž napsat sci-fi a zároveň detektivku, si poradil jen málokterý z autorů. Podrobnější recenzi snad někdy přičtě.

Stroncium

Tři předlouhé roky uběhly od vydání posledního díla Jiřího Kulhánka. Jeho netrpěliví čtenáři už mezitím přeložili jeho práce do prozodie časoměrné, okousali si nehty k loktům a kolenům, oloupali kůru, oškrabali omítku ze zdi a snědli psy (i ty se zabudovaným plamenometem). Teď se konečně dočkali, čeká je slastný den a další roky utrpení. Pro ty, kteří už neleží s pěnou u úst za gaučem, ani nebloumají s prázdnými očima po magistralé, je tu pár poznámek.

Stroncium je měkký, stříbřitě bílý kov ze skupiny kovů alkalických zemin. Pojmenován je podle skotského města Strontian, poblíž nějž byl v oloveném dole v roce 1790 objeven. Formou perovskitu SrTiO_3 živí milióny fyziků po celém světě. Zhruba ve třetině knihy pochopíte, že nejde o stroncium. Zhruba ve dvou třetinách pochopíte, že nejde ani o Titan. Na konci zjistíte...

... že tam nikde nebyli upíři! Zato jsou všude zombie – ve vesmíru, na mořském dně, v modrém sektoru, ve žlutém sektoru, dvě jsou dokonce za dveřmi a pokoušejí se roztrhat nějakou nánu v neprůstředné vestě, takže hlavní hrdina nemůže pro její ječení usnout. Zprvu to totiž vypadá, že hlavním problémem budou „velcí červi“. Vida, jak jsou hlenky pro sci-fi podnětné!

Již od druhé kapitoly je jasné, že problémem nejsou velcí červi, ale velcí šmejdi, a těch je i v malém světě dost. Totiž, globální oteplování skončilo (v červenci 2015) globálním sněžením. Skoro všichni zmrzli a jen na jediném místě se jakýmsi vrtochem daří lidstvu vegetovat; ve městě Majesty ukrytém mezi ledovci. Pro Majesty sbírají na mořském dně výše zmiňované zombie konkrce, z nichž se pak separuje stroncium a tím se topí.

Všichni jedí řasy a šváby. *Jobugella! Nový řasový jogurt s extra velkými kousky tykadel.* Myšleno všichni ve městě, protože všichni mimo město jsou Svobodní a jedí nesvobodné, případně těžší umrlé. Také mají velké zuby, aby se jim lépe chrou-palo promrzlé maso. Leč velké zuby si dělá i leckdo ve městě, takže protřelejšímu čtenáři je zápletka již jasná.

Archeolog Longin Kandinsky se aktivně proplétá mezi válkou Svobodných a městských i mezi válkou jednotlivých národností ve městě. Podívá se i na Titan, na který se původně lidem vůbec nechťelo, protože v nějaký vesmír vůbec nevěřili. A tehdy vystoupila Britney Spears a řekla, že si na vesmír pama-tuje a že Titan je náš cíl.

Ostatní postavy jsou celkem vedlejší a překvapivě i celkem dvojznačné. No, hlavně že hlavní jistota zůstává: *Na odhalené lebce se usadila plíseň. Oslňuje mě. A včera ráno mi něco jako půlmetrová žába ukouslo prsty na noze i s půlkou chodidla.* Ba dokonce se i zjišťotňuje, neboť mám pocit, že formy a meto-

dy nesmrtnosti hlavního hrdiny jsou již tak daleko, že i Terminátor oproti nim připomíná nemehlo schopné umřít uprostřed sledování zpráv na přejedení hruškami.

Je to řež. Umírají živí a umírají mrtví. Stírlí se ze všeho možného, ale používají se i roztodivné chladné zbraně a nástroje. Probíhají honičky i seriózní válečné operace. Zkrátka členitost formy i obsahu je bohatě zaručena v duchu tradičních Kulhánkovských hodnot. Autor odvedl dobrý, očekávaný kus práce. Znalci, kteří se na knihu těšili, nebudou zklamáni, ale takové ja-

ko poprvé to nebude. Noví čtenáři se rozdělí podle stejného klíče, jako se rozdělili čtenáři děl předchozích: na obdivovatele a odpůrce. Ono to jinak ani nejde.

Ostřílení scifisti, pro které není tisíc stran žádná míra, naleznou bezpochyby desítky odkazů a podobností. Namátkou uvádím: Druhá planeta smrti, Barvy praporů, Záblesk paměti, Půjčovna masa (pan Takeši), Buch! (Longin dělá: „Hummmplf“, jako hroch), Enderova hra, Mazací hlava, u dalších třech si nemůžu vzpomenout na název, a bezpochyby mnoho dalších.

K některým formám autorovy imagi-nace mám doposud rezervovaný vztah (přistání na Titanu se mi podařilo vytěs-nit, vůbec o něm nevím). Stále nevím, co si mám myslet o výhodnosti použití ruťo-vých trubek při teplotách kapalného me-tanu. Prozatím jsem stáhnul z internetu

šest článků, pro jeden se vypravím do sklepa a pro další do plesnivého Sull. To bude zase plodně využitý týden! Já toho člověka zabiju...

Pokud se vám bude zdát množství náhod podezřele vyso-ké, nezupejte, autorovi také, a na konci vám pomůže zamáčknout slzičku.

Závěrem poslední varování: I přes záhadné zombie a rozko-satělé technologie je Stroncium především o síle médií.

Jarek Kopeček

Vydal Klub Julese Vernea – Poutník v roce 2006.

.....

www.DISCWORLD.cz
Vydání stránky: 11.10.2006

Od 1. 10. 2006 fungují na adrese www.discworld.cz nové strán-ky věnované Terryemu Pratchettovi a jeho Zeměploše. Najdete na nich aktualizované novinky, články, fotografie, odkazy na další zajímavé stránky, vše o Terryho knihách, fórum, kde si můžete popovídat s ostatními fanoušky, a mnoho dalšího.

O stránky se starají Petr „Hadati“ Čáp a Ondřej „Majls“ Levý.

KVARK

7/2006

Výstižné charakteristiky a trochu ťažkostí s hranicou

Úsek rokov 1989-1993 je v knihe zreteľne vyčlenený oproti predchádzajúcemu obdobiu, neviem však, čím si zaslúžil byť oddelený od vývoja v roku nasledujúcom.

Autor sa síce v závere snaží načrtnúť koncepciu „prechodného obdobia“, v ktorom doznievajú staré tendencie a vznikajú nové, neobťažoval sa však vysvetliť ako, kedy a čím by koniec tohto obdobia dokumentoval.

V dôsledku tejto skutočnosti sa mu bude nadväzovať ťažko – je nanajvýš pravdepodobné, že pri rozširovaní práce smerom do súčasnosti sa bude musieť „medzníka 1993“ vzdať. Čím ho nahradí neviem, natoľko sa v českej fantastike rokov deväťdesiatych neorientujem.

Na druhej strane, som veľmi rád, že práca obsiahla materiál pred i po roku 1989, ktorý je pre fantastiku o dosť významnejším periodizačným medzníkom než pre mainstream (ostatne, celkom príznačne, neliterárny medzník takmer splyva s literárnym – vznik Ikarie ako prvého periodika venovaného výlučne fantastike na území Čiech a Slovenska sa odvíja veľmi skoro po novembrových udalostiach), napokon, Langer veľkú mieru prepojenia aj naznačuje – prinajmenšom v poznámkach o vedeckej fantastike ako náhradnej aktivite.

Prekročenie tohto medzníka umožňuje načrtávanie zaujímavých paralel a najmä protikladov medzi literatúrou tlakom režimu k väčšiemu výkonu hnanych mozgov a literatúrou zábavy, medzi hrdinami všedného dňa a neohrozenými chlapíkmi, ktorí ich odrazu nahradili.

Langer naznačuje posun vedeckej fantastiky z nešpecifikovaného miesta tribúny hlásateľky po tlačovaných názoroch do oblasti žánrového spektra populárnej literatúry, kam, kvantitatívne, väčšina fantastiky mimo východného bloku patrila už dávno.

Práve ukončenie tohto procesu by v časopriestore deväťdesiatych rokov mohlo autorovi naznačiť onen už spomenutý chýbajúci medzník. Doviest' prácu až k nemu by bolo bývalo intelektuálnym dobrodružstvom, ktoré by knižke bolo prospelo.

Okrem samotnej štúdie v knižke nájdeme zaujímavý rozbor žánru antiutópie (pri spomenutých zdrojoch mi chýbali práce O. Herca).

V závere nájdeme opublikovanú materiálovú veľmi cennú stať O. Neffa, ktorá zhŕňa kritické námietky voči pôvodnej verzii Langerovej práce, ktorá vznikala ako diplomovka v polovici deväťdesiatych rokov. Pre mňa nanajvýš zaujímavý taktom umožnený dvojgeneračný pohľad obohacuje knižku, ktorá by v knižnici žiadneho čo len trochu roz-

hladenejšieho fana rozhodne chýbať nemal. **Miloš Ferko**

Aleš Langer: Průvodce paralelními světy (nástin vývoje české sci-fi 1976- 1993), vydavatel: Triton, edícia Trifid, Praha 2006, 274 s, cena: 239 sk.

Obsažná, faktografická kniha ukazuje úsek českej fantastiky v čase zlatého veku „problémovej poviedky“ s pointou v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch 20. storočia. Pre mňa nanajvýš zaujímavým spôsobom konkretizuje prednosti a úskalia v danom čase prevládajúcej metódy. Langer pri analýze jednotlivých textov nezostáva pri konštatovaní, ale hodnotí, miestami až nadmieru náruživito, s vervou hodnou údernej recenzie, nie literárnohistorického textu (hodnotenie tvorby Eduarda Martina a.i.). Načrtáva pred nami obraz viacvrstevného literárneho diania, v ktorom citlivo odhaľuje príval klišé i pseudoliterárstva a vysvetľuje tiež, prečo určité diela tak rýchlo „zostarli.“ Okrem prehľadového rozboru v súvislosti s vykreslením historického pozadia načrtáva vznik fandumu, v osobitných kapitolách analyzuje tvorbu Ondřeja Neffa, Jaroslava Veisa a Jozefa Nesvadbu. Najmä pri analýze Nesvadbovej tvorby nemôžem neoceniť autorovu rozhladenosť, s ktorou vstupuje i za medze prvoplánových fantastických rekvizít, smerom do hraničných oblastí, kde sa možno zdržíme subjektívne pridlho... pretože Nesvadba je jednoducho skvelý či už sú jeho texty fantastikou alebo nie....

Dozvieme sa však veľmi mnoho aj o fantastike „nespochybniteľnej“.

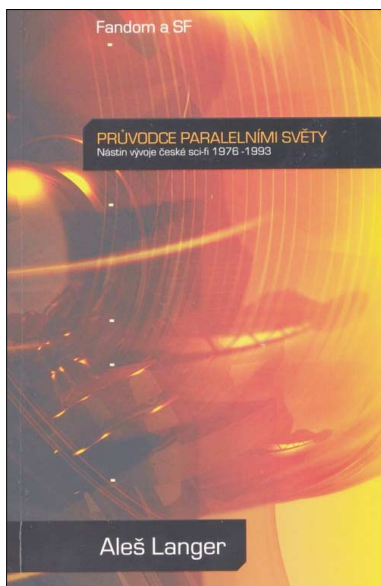
Mňa osobne pri čítaní ovanula atmosféra nostalgie za časmi, keď som s menami Veis, Volný, Szalai túto časť literatúry objavoval.

Keďže ide o prácu literárnohistorickú, nemôžem obísť otázku časového rámca.

Začiatok, rok 1976, je ako periodizačný medzník pevne ukotvený literárnymi okolnosťami (debut J. Veisa ako beletristu – poviedkára, naznačujúceho nové tendencie v českej fantastike, výzva L. Součka).

Koniec sa však stráca v prázdne a bol daný v čase vzniku prvej verzie práce (roku 1994) snahou postihnúť čo najaktuálnejšie dobové dianie.

O dvanásť rokov pri spätnom pohľade sa ma však zmocňujú rozpaky – akoby som v ruke držal knižku s odrezaným koncom.

Podzimní porada 2006 – guláš, pivo, Tullamore

Prosíme vás, neberte tento článek vážně.

Porada, porada, kruci, ona byla porada... A my tam asi byli – no fakt! Takže pár nesouvisejících postřehů od fandomové mládeže:

... Z cesty si pamatujeme nekonečné stání v jinak pohodlném vlaku, dále belgické vafle a whisky VAT 69, jinak se nic podstatného nestalo. Což je s podivem, vzhledem k tomu, že jsme s sebou měli Lucase (a již zmíněnou whisky).

... Příchod do Pohody se podobal Cestě do pravěku, samí dinosauři. Někteří vypadali nebezpečně, tak jsme dali přednost komunikaci se svým živočišným druhem.

... Z noci si ale už vůbec nic nepamatujeme. Mohl za to všudypřítomný pan Tullamore.

... Těšili jsme se zejména na hádky, trhání vlasů, vrážení kudel do zad a intrikování. Bohužel, k žádné agresi nedošlo. Možná bylo důvodem to, že hlavní rušivé elementy se nedostavily. Například Vašek Pravda pouze delegoval Skogena, se kterým se nikdo neměl chuť hádat. A proč taky, s takovým pěkným hochem, že jo. Mohl poslat alespoň Baču baču našeho... Čili všechno dopadlo tak, že Porada byla klidná, až nudná. Zlí jazykové by mohli prohodit cosi o analogii k Fandomu, ale my taková přece nejsme.

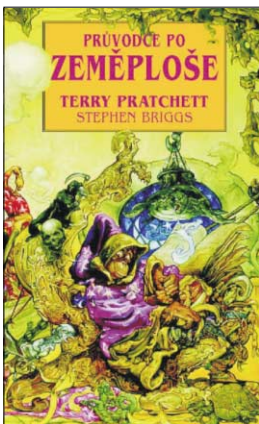
... Účastníci se rozdělili na dvě frakce – zástupci klubů, které alespoň předstírají, že vyvíjejí nějakou aktivitu, a zástupci klubů, které už ani nepředstírají. Zajímavé bylo, že by se mezi ně dala vložit i věková hranice, a to poměrně propastná. Možná by také bylo poučné se někdy všech zjevů zeptat, kolik fandomových akcí za rok navštíví... když se všichni tak vehementně hrnou do toho radění.

... Trochu vzrušení nám přinesla až volba členů Rady. Bylo z čeho vybírat. Na pozici pěti radních se tlačila šestice kandidátů. Zaujalo nás zejména znovuzvolení Lucase, který na Poradách vytrvale tvrdil, že pro Fandom nedělá nic. Korunu tomu nasadilo jeho jmenování předsedou Rady. Inu, proč ne.

T. Pratchett, S. Briggs – Průvodce po Zeměploše

Zeměplocha je nepředvídatelné místo. A jak by ne, když tam najdete řeky, na jejichž hladině se dá jezdit na skateboardu (pokud ovšem nejsou příliš hrbolaté), kameny, které si večer rády vyjdou na procházku, a místa, přetékající syrovou magií tak silnou, že člověku stačí na ni jen pohlédnout a mohl by se obrátit doslova naruby. Z bezpečnostních důvodů tady člověk potřebuje průvodce. A právě takového pro vás připravili Terry Pratchett a Stephen Briggs – tedy kronikář a kartograf. Průvodce oním plochým světem, který se pohybuje vesmírem ukotven na zádech čtyř slonů stojících na krunýři obrovské želvy.

brožované, 656 stran, obálka Josh Kirby, cena 299 Kč.

... Prapodivné praktiky zasáhly také prezentace kandidatur na Parcon, kdy nám jeden z pořadatelů odmítl prozradit podrobnosti o svém programu, dokud nevyhraje hlasování. Za trest by si zasloužili, aby pro ně nikdo nehlasoval, bohužel jediným protínáváním byla Chotěboř, takže výsledek hlasování netřeba sdělovati. Kandidatura Chotěboře byla taktéž značně rozpačitá, protože Parcon by se konal až v říjnu společně s FF Speciálem, což je neakceptovatelné hned z několika důvodů, například kvůli udílení CKČ.

... Probírala se i možnost uspořádání Parconu 2009 na hranicích s Polskem, v Těšíně. Zatím to ale zůstalo ve stádiu „dohodli jsme se, že se dohodneme“ a další kroky budou podniknuty až po důkladném průzkumu terénu. Nu což, spory o Těšínsko asi ještě zcela nevychladly.

... Novinkou byl con na Poradě, který se skládal z několika přednáško-besed, kde už většina účastníků nebyla schopna po tak dlouhém a namáhavém dni udržet otevřené oči.

... Jinak jsme plně využili nabídky činností, které Březová a okolí nabízí, takže pivo, víno, guláš, nějaká ta příroda, animální touhy, však to znáte.

... Atmosféru nevráživosti jsme si konečně užili až večer, při krvežíznivé partičce Bangu.

... Z další noci si díky tomu pamatujeme ještě méně. A tím lépe. Je s podivem, co všechno se dá zaslechnout na chodbě, když jde člověk v noci na záchod.

... Po Poradě byly všechny lásky whisky vypuštěny do volné přírody a my se plní zážitků vrátili do svých domovů s hřejivým pocitem dobře vykonané práce. Ono to hlasování má něco do sebe.

Sepsali Adéla Červenková, Jan Harvalík, Lenka Weingartová a několik lahví alkoholických nápojů...

George R. R. Martin – HOSTINA PRO VRÁNY 2

Po krutých zápasech a osudových zradách se sedm mocností vládnoucích jedné říši navzájem zdecimovalo natolik, že jim nezbyvá než nyní žít v tísnivém příměří. Nebo to tak alespoň vypadá... Pár jedinců si stále ještě dělá nárok na kdysi zoufale žádaný „Železný trůn“, ale jsou příliš slabí nebo vzdálení, než aby se jim to mohlo podařit.

... Je to čas, kdy se moudří a ctižádostiví, ale i zrádní a silní snaží pomoci svých schopností, moci a magie přežít kruté a strašlivé časy, jež nastaly. Je to čas, kdy se lidé prostí i urození, bojovníci i čarodějové, úkladní vrazi i mudrcové dávají dohromady a snaží se bojovat o své místo na zemi a své životy.

brožované, 448 stran, obálka M. Pilcerová, cena 249 Kč.

Parcon – Taurcon 2006

Velmi stručné ohlédnutí za letošním Parconem; nechal jsem psaní, když jsem si uvědomil, že nevzpomínám, jaké to na Parconu bylo, ale co jsem o tom již jednou napsal :-)

Parcon 2006 pro mě začal již v pátek ráno, když se mi ozvala Vilma Klímová, zda nevím o nějaké levné kopírce. Doporučil jsem jí Levný tisk, kde jsme množili materiály pro Parcon v Brandejse, a zeptal se jí, kde je a zda to najde. Ukázalo se, že je před dveřmi naší firmy spolu se všemi svými děvčaty, Bětkou, Hedvikou a Karolínou, všechna děvčata (Vilmu počítaje) byla vyfiknutá jako na svatbu, však také z jedné právě přišly. Vydali jsme se společně na konec Jungmannovy ulice, ještě kus za Krakatitem a Netopejrem. Vilma mi ukázala reklamní dvojstránku svého nového románu, po pěti letech práce se blíží dokončení a Martin ji přesvědčil, že by měla udělat něco pro propagaci svého díla.

Ještě jsme ani nestačili říci, co potřebujeme, a dorazil Keplík (Petr Köppel) s materiály pro Parcon v Neratovicích, tím se i vyřešila otázka, jak Vilmin text dostat k účastníkům. Až teď mě napadlo, že bych rovněž mohl přihodit materiály edice Paralelní světy, a prošel jsem si ještě jednou trasu Jindřišská–Jungmannova.

Před půl čtvrtou U Anděla nacházím Michaelu a Honzu Vaňka jr. a vydáváme se k přibližovadlu Richarda Klíčníka. Ten se po čase objevil rovněž se zlou zprávou, že ještě čekáme na Orbita. Nakonec dorazil i ten, nedostal se dřív z obchůdku Šestý smysl.

Konečně se vydáváme na cestu, abychom tři čtvrtě hodiny po plánovaném odjezdu zastavili v Holešovicích a na notebooku ověřili, že jedeme správně. Shodou okolností právě před domem, kde bydlí Honza Vaněk jr., ten jen suše poznamenal něco o tom, jestli by neudělal lépe, kdyby zůstal doma.

A již jsou tu malebné Neratovice pod Spolanou. Nacházíme kulturní dům i místo k parkování a jdeme se ubytovat. Na mapě to nevypadalo tak hrozně, ale když jsme konečně došli do Jedové ulice, měl jsem ruce se zavazadly dvakrát delší.

Na cestě zpět na con nás Honza Škorpík upozornil na výbornou pizzerii, kde jsme našli ještě Frantu Moravce, Kóšiho, Annu Šochovou, Jitku Doležalovou a spoustu dalších. Pizza byla dobrá, ale já zase uvěřil, že slavnostní zahájení začne na čas, a k sedmé hodině mě poněkud opanovala nervozita. Vydal jsem se Kulturáku, kde Martin Koutný secvičoval s Ondřejem od Pagiho, jednou svou dcerou a naším Pavlem (Elvenem) puč mladých scifistů proti nadvládě dinosaurů (takové inscenované freudistické přehánky). Když jsem si četl scénář, připadalo mi to trochu křečovitě a podbíživě, ale pozná se, že

Martin Koutný trochu přičichl k práci se slovem, a to, co mi na papíru přišlo, velmi eufemicky řečeno, poněkud podivné, pak zahrané vypadalo docela dobře.

Po slavnostním zahájení, kterého jsem si za kulisami moc neužil, jsme s Michaelou prozkoumali opravdu velké prostory Kulturního domu, kam by se pohodlně vešlo šestnáct set účastníků, bohužel pro nepřítomné se nás zde nesešla ani pětina maximálního možného počtu.

Jako nám baroko zanechalo spoustu z dnešního pohledu krásných kostelů, které nyní nedokážeme udržovat tak, aby nechátraly, tak nám po sociku zůstane spousta předimenzovaných kulturáků, které nedokážeme využít a jejichž chátrání nastane mnohem dřív a bude daleko rychlejší než u zmíněných kostelů. Protože ale Neratovice nemají odpovídající ubytování, Parcon ani jiné podobné akce (umím si tam představit třeba Festival fantasie) nevyplní mezeru v tamním společenském životě a megakulturák bude po většinu času prázdný.

Pak jsme navštívili Melkorovu čajovnu, Lucasův bar a Pivní stan, vše v budově a na zahradě gymnázia TGM, okolo půlnoci ještě Pagiho přednášku Conan vs. Spock, odkud si pamatuji hlavně vtipné vstupy Jany Šturmové, a pak jsme se vydali do Jedové ulice.

Jak jsme brzy zjistili, byla naše ubytovna asi teplovodním řádem spojena s nedalekou chemičkou a po několika hodinách převalování jsem získal docela dobrou představu o tamním nočním provozu. Mám dojem, že jsem byl vzhůru ještě okolo půl čtvrté, když se odkudsi vracel Elven.

Nicméně ráno jsem se hnál na přednášku – diskusi o fandomu, kterou měl vést Pagi a kde jsem měl případně vymo-
moci. Tam se mě Martin Koutný zeptal na Ludvíka, kterého jsem samozřejmě zapomněl ve vitrině SF muzea. Je to tak, když jsem měl všechny ceny na hrbu já, nezapomněl jsem nikdy nic, když se ale starám jen o dílčí záležitosti a večer organizují jiní, jsem čím dál nespolehlivější.

Vzpomněl jsem si, že bych mohl zneužít Jirku Doležala, který nějak vytušil kvalitu neratovického ubytování a jezdil raději přespávat domů na Letnou. Bohužel jsem u sebe neměl mobil s jeho číslem, měl jej však Přemek Houžvička, ten se ale na první pokus nedovolal, a když se mu Jirka ozval, nebyl jsem zrovna poblíž a Přemek jen Jirkovi řekl, že jej sháním, a on tak zavolal na ubytovnu, kde ležel můj mobil... tak bych mohl pokračovat ještě dlouho, nicméně nakonec to podstatné, i díky Jirkovi Nalim Lidochaz večer dostal své ocenění.

Zbytek dopoledne jsem pak trávil s Martinem Gilarem, který se v ČR zastavil na velké mezinárodní biotechnologické konferenci, probíhala v Kongresovém centru (Pakulu) a dostala se i do zpráv :-), a pak Klímovými (v Ůzicích jsou nedostupní sko-

NEHVĚZDNÝ NEBULVÁR

čili Kulový blesk po našem a plout dál musí námořník. Nadpis se jeví záhadně, až nezřetelně, ale to je SF rovněž a správný fanoušek by měl být mírně zmatený, neřku-li občas i pomatený, vždyť takové nás veřejnost chce vidět.

Stěhování je záležitost, kterou nelze doporučit osobám byt i jen částečně přičetným. Zvládnout to beze škod na psychice dokáže leda blázen. Zvlášť hodlá-li postižený jedinec rozdělit věcmi překypující domácnost na dvě, již plně využitá místa. Nevadí mi, že jsem mnohé rozdala, vadí mi, že nevím, co kde mám, zvlášť když obě místa od sebe dělí sto kilometrů. Už jsem se smířila s tím, že část vybavení, kterou zrovna potřebuju, mám jinde, než bych momentálně chtěla. V tomto okamžiku postrádám dlouhé kalhoty, které jsem zvyklá nosit k halence, kterou nepostrádám. A tak je to se vším. Postrádám i náměty povídek, hotové povídky – což asi nebude největší neštěstí pro kulturní dění, ale moji maličkost to z míry vyvádí.

Plně naložení jsme opouštěli vesnici, kterou miluju i nenávidím. Tři hodiny cesty a potom hurá do civilizace, k neonům a

výfukovým plynům – se zastávkou na chalupě poblíž Plzně, která je tolik podobná tomu, čeho jsem se vzdala, jen v ní navíc nefunguje obchod, anžto byl vysoký nájem. Pekař vozí chleba autem, a je to na objednávku.

Zhlédla jsem stádečko západočeských koníků – zrovna se jim cosi znelíbilo, povalili ohradu a hurá do lidského světa. My vykládali moje saky paky a to člověka až píchne u srdce – co-pak zrovna teď dělají koně na Šopce? A co Kája Kuntoš a paní Kuntošová? Vytáhá synek mangůl, tedy krmnou řepu, nebo jak to zvládne?

Teď sedím, píšu a za oknem se v posledním sluníčku koupe sídliště, a myslím na to, jak moc jsem postoupila. Moje Boleslav je překrásná, i když nekoukám na boleslavský hrad, Jizera teče umíněně stejným směrem a je jí jedno, že kolem nesiřím na kole. Do Aše k Aniče Šochové to mám pouhých sto kilometrů a do Prahy mi odsud jede přímý autobus. Jestli se zadařilo a já se domejlikovala k šéfredaktorovi, dostanu příští Interkom už sem a budu plně v obraze, osoba mírně poznamenaná zkušeností – i v téhle zemi máme místa, kde je nádherně a kde se dokonce dá i žít.

Libuše Čermáková

Parcon: pokračování z předchozí strany ro jako v Brně). Asi bych také měl pochválit restauraci Solidní jistota, kde jsme poobědvali. Velikost jejich porcí by mohla být chápána jako gastronomický atentát, ale kéž by se nás všichni pokoušeli zabít jen tak příjemným způsobem.

Odpoledne jsem zašel na besedu s KB, nebylo to nic sucharského, Kirsten nejen odpovídala na naše otázky, ale hodně jich i sama položila. Třeba co to přinesl Petr Kotrle (frgály) a kterých autorů si nejvíce ceníme. Odpovědi Petra Kotrleho, Honzy Vaňka jr., Martina Šusta, Jirky Popiolka a Ondřeje Jireše mi přišly docela zajímavé, bohužel zmizely s první verzí článku.

Následovala veřejná schůze Akademie SFFH. V přiděleném sále přetahoval přidělený čas Ondřej Neff, ale je možné, že i on musel začít později. Bohužel jsme si včas neuvědomili výhody megakultúraku a tak jsme se schůzi čekali, až na nás dojde řada. Vlastní program pak proběhl v děsivém tempu odhlasování bodů, které sestavil z příspěvků členů Akademie v uplynulém roce Martin Šust. V úvodu jsem se zmínkou o vnitrofandomové demokracii (Co je dovoleno Jovovi, není povoleno volovi) pokusil odradit nejstrašnější žvanily od blokovaní sešlosti, plánované na jedinou hodinu, s věci nesouvisejícími hloupostmi. Možná jsem ale vzal chuť vyslovit svůj příspěvek i někomu s mozkem v hlavě.

Ta hodina nám samozřejmě nestačila, tak jsme po skončení schůze již v menším hloučku obsadili malé příhodné loby a již ve větší pohodě probrali zbylé body. Mé poznámky bohužel také zmizely, ale oficiální výstup najdete na www.asffh.cz.

Po skončení akademického rokování se rychle přiblížilo slavnostní vyhlášení CKČ a cen fandomu, kterému měla předcházet Fantasy show Egona Čierného a Martina „Šimona“ Schustera. Průběžně jsem od času uvedeném v programu na-

kukoval do hlavního sálu, ale stále ještě běželo něco jiného, a pak náhle kouknu a show je v nejlepším. Zastihl jsem ještě dekorování, vlastně pasování na Lady fantasy Lívie Hlavačkové, kterou mi letos na Klubu Julese Vernea představila Jana Jůžlová, musím si najít čas k přečtení její práce.

Pak proběhlo předávání cen ČS Fandomu, Ludvíka (čerstvě dovezeného) získal Nalim Lidochaz, mohl jej mít už Ioni, ale Martin Koutný tomu z důvodů, které je dnes již těžké vystopovat, natož pochopit, zabránil i za cenu, že se ten rok Ludvík vůbec neuděloval. Mloka získal dlouholetý předseda Rady českého fandomu Pagi.

Mezitím si pro dceru Lucii a kouknout na slavnostní vyhlášení CKČ přijeli i autentičtí dinosauři Dana a Borek Čápo (viz článek o Světelných rocích v IK7/2006). V tu dobu již nikdo vstup nekontroloval, ale jim bylo hloupé nic nezaplátit (i když platit celé vstupné kvůli dvěma hodinám by se jim asi také nelíbilo), zavedl jsem je ke Gudrun a ta to vyřešila způsobem, který by měl být na fanouškovských akcích samozřejmostí: Čápo si za pár korun koupili pár lístků do tomboly a to bylo jejich vstupné. Minipříběh má i minipointu, jeden lístek byl orazítkovaný, takže na místě dostali knihu v ceně vyšší, než zaplatili.

My si naopak svých lístků do tomboly neužili vůbec. Při představě další noci v Jedové jsme se dohodli s Jirkou Doležalem, že nás a Martina Gilara hodí do Prahy. Samozřejmě že se během jízdy ukázalo, že se vlastně znají, oba prošli stejnou fakultou a Martin od Jirky odebíral Ikarii, když ji tento veden fanouškovským entusiasmem a po právu potrestaným altruismem pomáhal distribuovat. Svět fandomu je vlastně docela malý.

Elvena jsme zanechali jeho osudu a Lucasovu alkohol, vrátil se dost dlouho potom, co jsme dohnali spánek za tři dny.

Zdeněk Rampas

Časem s vědou - biomedicínský říjen

Z událostí, které změnily náš svět

Koncem roku 1831 vyplouvá z Londýna sedmadvacetimetrový dvojstěžník Beagle. Na výzkumnou cestu kolem světa ho vede šestadvacetiletý kapitán Robert Fitzroy, lodním přírodovědcem je o čtyři roky mladší talentovaný, leč nebalý student Charles Darwin, takto jediný člověk na palubě, který si cestu platil.

Darwinovým úkolem na souších bylo sbírat fakta i přírodní ny ze všech oborů, hlavně geologie, botaniky a zoologie, na loď pak úlovek zpracovávat. Což navzdory stálým zdravotním potížím pilně činil a patrně si i užíval: „Rozkoš, to je jen slabé slovo pro pocity přírodovědce, který se poprvé mohl sám potulovat brazilským pralesem...“

Během téměř pětileté cesty Beagle navštívil Jižní Ameriku, řadu tichomořských ostrovů (včetně pro Darwinův vývoj nesmírně významných Galapág), Nový Zéland a Austrálii, aby pak přes Mauricius a kolem Afriky dorazil 2. října 1836 zpět do Anglie. Skončila nejvýznamnější plavba v dějinách biologie.

Bez jednoho dne o sto let později, tedy 1. října 1936, se v Káhiře narodil chlapec, který fenomenálního Darwina svým způsobem trumfнул – průkopník tzv. druhé darwinovské revoluce William Hamilton. Nejznámější z jeho děl je hypotéza sobeckých genů z 60. let minulého století, zpopularizovaná zásluhou stejnojmenné knihy Richarda Dawkinse z r. 1976. Jednotkou evoluce zde není druh v mezích mutačního rozptýlu, nýbrž jeho geny. Zájem genů pak může někdy směřovat proti zájmům jejich nositele. Z filosofického hlediska to znamená další deantropomorfizaci našeho světa. Hamilton zemřel r. 2000.

Iv dalším případě hrají roli geny, tentokrát pro délku a odolnost telomer, tedy dlouhověkost buněk. 11. října 1951 v baltimorské nemocnici umírá černá pacientka Henrietta Lacksová. Z nádoru děložního hrdla, který byl příčinou smrti, vědci bez jejího svolení odebrali část rakovinné tkáně, aby z ní pro výzkumné účely založili buněčnou linii. Ta se pod názvem HeLa stala nejslavnější buněčnou linií ze všech, co se po světě pěstují. HeLa buňky dnes celosvětově váží několikasetnásobek váhy Henriettina těla; jsou tak vitální, že občas přetečou z Petriho misky a napadnou sousední vzorky...

Když se o „nepovolené“ existenci HeLa buněk dozvěděla Henriettina rodina, velmi se jí to dotklo. Jako opožděnou poctu proto město Atlanta (patrně Henriettino rodiště) vyhlásilo 11. říjen dnem Henrietty Lacksové.

Chronologicky první revoluce v chirurgii. 16. října 1846 ve státní všeobecné nemocnici v Bostonu její nejženušnější chirurg John Collins Warren před odborným publikem operuje pacienta s cévním nádorem na levé dolní čelisti. Když je hotov, prohlašuje k plénu: „Pánové, v tomto případě nejde o žádný humbuk.“ (Reaguje tím na předchozí neúspěšné pokusy o znecitlivnění.)

Vskutku, pacient během operace sice několikrát zmateně vykřikl, ale podle svých slov cítil jen slabé škrábání nože, bolest žádnou. Proti dřívějším takovým zákrokům, při kterých řezaný doslova šílel bolestí, šlo o výsledek vpravdě pohádkový. Zasloužila se o něj éterová narkóza, kterou pacienta těsně před operací „uspal“ zubář William Morton. Zrodila se anesteziologie.

20. října 1986 se v kancelářích washingtonské National Science Foundationse tísni odborníci. V přímém přenosu z vědecké základny na jižním pólu slyší to, co tuší už několik let: „Ozónová vrstva v atmosféře má trhlinu!... Domníváme se, že vznik oné díry má na svědomí nějaký chemický vliv...“ Dnes víme: oním vlivem jsou především halogenované uhlovodíky freony ve velkém vyráběné člověkem, hlavním zdravotním důsledkem pro lidi žijící pod ozónovou dírou je značně vysoké riziko výskytu nádorových onemocnění kůže.

Ozónová díra je jedním, dost možná jediným globálním průšvihem, se kterým se lidstvo, jak se zatím zdá, dokázalo vyrovnat.

František Houdek

.....

Krv, slzy a technologie

Nemám rád akčné romány. Nedokážem si vychutnat symfóniu ani balet pohybov a la Neo v Matrice. Před Jiřím Kulhánkem by som však musel zložiť klobúk. Keby som nejaký mal – a keby som ho mal, určite by mi odletel počas čítania.

Stroncium je vzrušujúca jazda plná adrenalínu, krkolomných zvrátov, miestami, vlastne dosť často, i zvrátok. Ponurý svet budúcnosti, nástrahy technológií, oživujúce mŕtvol, obrovské červy. Miestami som už mal, pravdupovediac, nadhrdinskosti a zombií plné zuby...ale Kulhánok balansuje nad hranicou banality so zručnosťou hodnou eskamotéra. Nezniteľnosť hrdinu je vysvetlená jednoducho, samozrejme, regenerácia sa deje príjemne, všetkým na očiach a logicky.

Podstatou príbehu potom aj je sebavedomá samozrejmá (čiže SS). Všetko je tak zložito šialené, že to jednoducho musí byť pravda.

U Kulhánka nenájdete iróniu, podtexty ani nadtexty. Ak nechcete nadinterpretovať a reinterpretovať. Čo by ste mohli. Stroncium je skvelý potenciálny materiál pre množstvo rozborov, diplomových, dizertačných a habilitačných prác. Sila textu však je v bezprostrednosti akcie, ktorá sa na nás rúti ako taká bez postranných úmyslov v nahote príjemnosti, krvi, zvrátok, hlienu a čriev.

Bezprostredný však u Kulhánka nezamená povrchný (už len kvôli častým záberom do krvnatého vnútra postáv). To, čo

Lidštiny: Mobil nás zachrání?

Traduje se – nevím, jestli to tak bylo, ale v hodně životopisech Vladimíra Majakovského se píše, že než si prohnal hlavu kulí, tak před tím volal svým přátelům. Volal marně. Nikde nikdo, anebo prostě telefon nezvedali či se nechali před ním zapít? Možná nastaly všechny varianty, možná, že opravdu jen nikdo nebyl doma. Změnilo by se něco v životě básníka, kdyby už tenkrát existovaly mobilní telefony? Určitě by se k některému příteli dovolal a ten pocit opuštěnosti, prázdnoty, beznaděje... marnosti by Majakovský vykřičel do mikrofónu a sebevraždu by neuskutečnil. Možná. To nevíme. Mobil ještě nebyl snad ani v představách fantastů.

Nyní jej třímáme v rukou jako šaman svůj magický talisman a jako k takovému se k němu i chováme, milujeme ho, chlubíme se jím, bojíme se a nenávidíme ho. Když odcházíme ven, kontrolujeme, jestli ho máme v bundě nebo kabelce. Ně- kdo ho raději téměř nespouští z očí – není to pouze nějaký př-

Pokračování z předchozí strany

Krv, slzy a technologie

na vás bude zákerne číhat na každém rohu, je remeslo dokonalého zmyslu pre pohyb a rytmus textu.

Tí, čo budú hľadať Zmysel, Poslanie a Myšlienku však román s roztrpčením opustia nedočítaný.

Celý Kulhánkov text je jedno veľké inštinktní obdarené telo. Duchovno bolo odparené do krajiny nikam. Namiesto vnútorných monológov sledujete presne vyčíslený úbytok hmotnosti hrdinu spôsobený energetickým výdajom po akčnej scéne a zloženie riasopiva.

Nájdete tu motívy a scény ako a akoby vyrezané a povytíhané z trillerov, detektívok, space opier a cyberpunku. Napriek tomu však ani na okamih nebudete pochybovať o tom, že čítate Kulhánka. Bez ťaživého prívalu chcenej svojskosti ponúka českej literatúre fantastiku, akú by napísal Alfred Bester krížený s Nealom Stephensonom, keby dokázali byť Kulhánkom.

Až neprehľadne strhujúci príbeh (valí sa tak rýchlo, že naozaj nemá zmyslu pokúšať sa o prerozprávanie čo len krátkeho úryvku) sa nesie v rytme ustavičnej hrdinovej neistoty. Kto som, kým som, kam idem.

Vrhnutý odnikiaľ do nikam – miestami ako v Dome o tisíci patrech Jana Weissu – ktorému sa Kulhánkov postkatastrofický svet z hľadiska priestorového usporiadania obrovského mnohospochodového komplexu aj podobá, ponúka skutočne nečakané antiperspektívy. Šialený expresionistický sen s momentkami v rytme filmového strihu a sebaopierajúcim záverom vás nesklame ani neoklame – lebo to, čo je von, bolo ospravedlnené výplňou. Ak vás aj pointa neuspokojí, nedokážete odolať návalu akcie, ktorá sa valí ako rieka. Zdanlivo živelné, v skutočnosti premyslene korigovaná Pánom autorom, ktorý poťahuje za nitky bábok a teší sa.

Miloš Ferko

Stroncium, Jiří Kulhánek, Klub Julese Vernea Praha 2006, 467s, 449 sk

stroj, je to náš šém, ktorý z nás robí nadčloveka – bytosť akýkoľvek komunikujúci s kýmkoľvek na svete. Práve táto jeho funkcia z neho pro nás robí opravdu nepostradatelný predmet. Urychľuje a zjednodušuje nejenom prácu a dostupnosť informácií, ale i ovládanie domácnosti na veľkú a treba kontrolu detí. Navíc, človek se s ním v kapse cíti tak nějak bezpečněji. Je znám případ, že si lavinou zasypaný lyžař zpod vrstvy sněhu přivolal záchranu, anebo pokud je přístroj aktivní, tak operátor najde ztracenou osobu... Další dobrou věcí jsou SMS a MMS. Pokud z nějakých důvodů neradi voláte nebo prostě dotyčnému nemůžete zavolat, ale potřebujete se omluvit ze schůzky, stačí napsat. Spěcháte na rande a vidíte, že to prostě nestihnete – jedna poslaná zpráva a jako důkaz silniční zácpy poslané foto, a je zahájen partnerský konflikt.

Pokud někde čekáte nebo sedíte v kavárně, tak vám mobil může posloužit jako takové odrazovadlo dotěrů – toto se týká paní a dívek. Prostě dotyčná buď to dělá, že čte smsky nebo je opravdu čte a píše a má tak zaručený klid od okolí.

To jsou klady mobilních telefonů. A zápory? Pokud máte zapnutý mobil, jste vlastně neustále v práci – na horách, ve vaně, v posteli, což může vést až ke zhroutení se a k nenávisti vůči tomuto přístroji. K nenávisti vede i strach, že kdykoli obdržíme i špatnou zprávu. Také se někomu nemusí líbit, že kdo má technické prostředky, dokáže přesně lokalizovat aktivní přístroj.

Závislost na mobilu je i taková, že jeho ztráta vede až k psychickému zhroutení zoufalého majitele. Ono se totiž jedná hlavně o ztrátu telefonních čísel, někdy i nenahraditelnou, protože kdo z nás si je ještě píše do notýsku. Na druhou stranu sami z adresářů vymazáváme kontakty na ty lidi, kteří nás nějakým způsobem zklamali, nebo naopak si tam jejich čísla vkládáme, abychom nikdy jejich hovor nepřijali. Tímto je jakoby rituálně vymazáváme i ze svého života. Kdo z nás to nikdy neudělal? Kolik lásek už také skončilo pouhou jednou SMS – je to tak jednoduché – napiše se něco jako „...už tě nechci“ a je konec. Zdá se, že mobil zjednodušuje mezilidské vztahy a odstraňuje z nich emoce. Jeho klady se tak převrací v zápory. Zavoláte, napíšete a vše je okamžitě neosobně vyřízené, do doby, než onoho člověka potkáte. Proto možná také není takový zájem o videotelefony a výrobci jim nevěnují takovou pozornost. Chtěli byste vidět volaného a být viděni? Většinou ne, proto přece jen voláte, protože je to jednodušší než si s někým povídat tváří v tvář nebo dokonce se s ním vidět osobně. Začali jsme se bát emocí? Jenže pokud člověk bude už od útlého dětství vše takto jednoduše a tím pádem neosobně řešit zavoláním nebo spíše přes SMS anebo Internet, tak už mu takovéto řešení jakýchkoli vztahů bude připadat normální a žádné výčitky svědomí, stud, soucit ... prostě žádné emoce ho nebudou zatěžovat – do jeho života pouze přijde jedno telefonní číslo – člověk odejde, nahradí ho jiné číslo... přístroj určený ke komunikaci by mohl vést k odcizení lidí. No po pravdě řečeno nejen mobil... doba je taková.

Jita

DOGMA

Především: vzpomeňte si ve spojitosti s tímto snímkem na slovní obrat: „zlatá padesátá léta“ (pochopitelně v USA). Co si pod tím vybavíte? Mladého muže vezoucího v širokém sedanu svou dívku v dlouhé sukni na sklenku coly. Bodré pěstitelky travníků a růží, jejich pečlivé hospodyňky. Jako režisér debutující scénárista Gary Ross v tomto filmu přichází s originálním podobenstvím o životě, jeho jistotách i změnách.

Konec devadesátých let: po přednášce o prognózách růstu nezaměstnanosti následuje statistika pravděpodobnosti úmrtí na AIDS, v přírodopisu se pak dozvíme něco o růstu ozónové díry – tak vypadá středoškolský den hlavní sourozenecké dvojice. On (Tobey Maguire), nesmělý mladík hledající únik v Pleasantville – idylickém seriálu vysílaném na retrokanálu. Ona (Reese Witherspoonová), cool odvázaná dívka pozvala svůj idol na společné sledování MTV. Přetahování o ovladač televize nemůže dopadnout dobře. A náhle u dveří zvoní opravář jak kouzelný dědeček a nabízí za rozbité ovládání nové – s jednou extra funkcí navíc. A tak je náš pár vcucnut do černobílé idylky. Bratr se zpočátku snaží dodržovat pravidla hry, ale sestřička, když už uloví místního kapitána basketbalového družstva, nehodlá zůstat jen u držení za ruce. Svět seriálu se mění a změny jsou vidět – nejen v chování, ale hlavně v barevnosti – nejprve červená růže, později se vybarví i první lidé.

Originální a poetické použití barvy v černobílém obraze je nejsilnější stránkou tohoto lehce úsměvného příběhu. Nežus-

Potomci lidí

Včera (9.11.) jsem byla na premiéře britské sci-fi *Potomci lidí* – a vřele doporučuji. Žádné velké objevné téma (hlavní hrdina musí někoho někam dopravit, a nejlépe živého), ale moc pěkná depka.

Svět se hroutí, protože se přestaly rodit děti, nejmladšímu člověku na Zemi je přes 18 let a všude to stojí za hovno. Jediná Velká Británie si jakž takž dokázala udržet řád a životní úroveň. Což pochopitelně všichni ve světě vědí a rádi by taky do tohoto „klidného přístavu“ zamířili. Takže je nutné zavést velmi přísnou imigrační politiku (moc pěkné scény s ilegálními přistěhovalci v klecích na každém nádraží...) a všude se courají policisté a vojáci s ostře nabitými samopaly, kteří kontrolují, jestli jste britský občan, v dopravních prostředcích vás reklamní šoty nabádají, abyste práskli svou služku, že je „běžka“ (běženkyně), a v téhle všeobecné depce si chodí do práce hlavní hrdina Theo (nezbytně alkoholik), kterého ztvárnil naprosto skvělý Clive Owen (*Sin City* – Dwight McCarthy, *Král Artuš*). Ovšem jen do okamžiku, kdy ho na ulici přepadnou a odvezou na schůzku, aby dostal ÚKOL. Ano, tušíte správně – dostat někoho někam.

Bývalou manželku Julian mu hraje Julianne Moore, starýho kámoše, co pěstuje stále zakázanou trávu, Michael Caine (*Batman Begins*). Velice mě zaujala rumunská herečka Oana Pellea v roli Marichky (Mariky), běžky odněkud z Balkánu, která v podstatě neumí anglicky.

Pleasantville: Městečko zázraků

tává však jen u samoúčelného hraní si s barvou – zobrazení originálního seriálového světa, kde v zeměpise probírají topografii místních ulic, protože toto město je celý svět a na konci hlavní třídy je pochopitelně její začátek, nešetří vtipnými nápady. A postupné rozdělení na černobílé vyznavače tradičních hodnot a barevné přívržence nových zážitků vytváří zvolna rostoucí napětí a někdejší příjemné pohodlí začíná mizet v chaotické neurčitosti změn. A to se přestává některým líbit a začínají hledat tradiční řešení. To, co se děje u Jezírka zamilovaných je jedna věc, ale něco jiného je barevná fronta před knihovnou (doposud prázdné knihy se naplní svým obsahem poté, co některý ze sourozenců odvypráví její děj). A když místní kavárník a amatérský malíř dostane knihu s moderním uměním, dá se očekávat víc než jen ojedinělý barevný výstřelek. K působivosti filmu slouží i dokonale typově přesné obsazení a stylizované herecké výkony (zvláště stojí za zmínku oba seriáloví rodiče našich hrdinů).

Je zde jistá podobnost s *Truman show*, leč každý z nich s kulisou dokonalého městečka pracuje svým originálním způsobem a výsledek je v obou případech skvělý. Takže doporučuji tento film jako jedinečnou příležitost vidět inteligentní nízkonákladovou podívanou.

Marvin

(psáno v minulém století)

Bezva na tomhle filmu je, že postavy jsou uvěřitelné (Theo není neprůstřelný hrdina, který prochází dějem bez ztráty květin, a nezamiluje se do dívky, kterou doprovází!), prostředí reálné (a to je na tom asi nejhorší, protože to pořád je ten Londýn, kde jste byli, jen už v něm jaksi není ta pohoda...) a děsivé scény z uprchlického tábora jsou fakt síla. Navíc se nekoná americký hepáč (úplně to vidím - rozkvetlá a sluncem prozářená zahrada plná těhulek), takže jdete z kina a přemýšlíte, co s téma lidma bude.

Jo, a všude tam je plno psů – když nejsou děti, na někom si mateřskou lásku vybit musíte.

Jolana

Children of Men, 2006, Režie Alfonso Cuarón, literární předloha P. D. Jamesová.

Potomci lidí

Někdy se při natáčení sci-fi lidí za hlavu všechen ten futuristický design a vezme se jen mírně upravená známá realita. Když se k tomu přidá zápleтка, která nabízí obyčejnou představitelnou katastrofu, máme zpravidla co do činění se snímkem, který nám nebude připadat jako další pohádka z budoucnosti, ale jako něco, čeho se můžeme všichni dožít. V tomto roce 2027 se už skoro dvacet let nenarodilo žádné dítě. To s civilizací pěkně zamává a na povrch vyplyne to horší z lidské přirozenosti. Když patříte k poslední generaci lidí, tak se na nějaké udržování či budování vykašlete.

Velká Británie je ostrov, což má své výhody. Když okolo zuří anarchie, je dobré se izolovat a v zájmu udržení civilizace nastolit autoritativní režim. Když už nejde zaručit budoucnost, tak je třeba se postarat alespoň o snesitelnou přítomnost. A hon na imigranty lidi zaměstná, taky se hodí nějaký nepřítel. Theo si zase přidal pokoutně do kávy trochu chlastu, což ho zachránilo před dalším bombovým útokem v centru Londýna. A to je dobrý důvod vykašlat se na práci a zaskočit k známému na jo-inta. Když se díky své bývalé přítelkyni zaplete s disidenty, je ochoten jim za slíbené prachy pomoci, díky kontaktům sežene papíry a pomůže dostat nějakou černou běženkyni pryč z města. Jenže i jednoduché plány se snadno zhatí a navíc ona je proti všem předpokladům těhotná.

Tvůrci nám ukazují rozpadající se Anglii, kde sice občas zahlédneme pár stop technického pokroku, ale celek drží pohromadě jen silou. Okolní svět známe jen z propagandistických spotů, které nás přesvědčují, že vyměnit svobody za pořádek je dobrá volba. Hlavní představitel není žádný hrdina, dělá to za peníze, ovšem je zde naznačena jeho aktivistická minulost,

kteřá se ozve v okamžiku, kdy by si jinak snažil zachránit jen svou kůži. Kromě černošky Kee, vyděšené ze svého jiného stavu, jsou ostatní postavy odsouzeny do rolí krátkodobých souputníků, vždy jen do doby, než je semele běh událostí. Ve vleku událostí se často ocitají všichni, což zvyšuje věrohodnost příběhu, i když trochu na úkor spádu vyprávění. Autenticitu zobrazení napomáhá udržet i použití ruční kamery v bojových scénách, kdy v nepřehledném zmatku frakce bojuje s frakcí, zbloudilé kulky zabíjejí a přežít lze jen se štěstím. Až na pár tragikomických střipků je film prost humoru, což spolu s šedivou ošuntělostí zvyšuje depresivní dojem. Také četné výmluvné detaily tohoto světa jsou zobrazeny jako přirozená součást scény bez jakéhokoli vysvětlujícího komentáře.

Vyprávění stojí hlavně na hereckém výkonu Clivea Owena – představitele hlavní postavy, který prakticky nesleze z plátna, takže jeho únava a rostoucí zanedbanost opět dotváří pocit opravdovosti. I ostatní postavy jsou obsazeny výraznými herci, z nichž vynikne jako zestárlý hippik Michael Caine a vůdkyně opoziční bojůvky v podání Julianne Moore. Výsledek se nepříjemně dostane divákovi pod kůži, není to žádná bezpečná vzdálená galaxie, všechno zobrazené by se mohlo odehrát i v Česku, jenže zde by se více pítvali v důvědech zkázy a v explicitní kritice západní civilizace. Toho jsme zde ušetřeni, zbývá jen v podstatě jednoduchý a působivý příběh z našeho možného pozítřka.

Marvin

Orig.: Children of Men (Velká Británie/USA 2006)

Režie: Alfonso Cuarón, scénář: Timothy J. Sexton, Alfonso Cuarón, hrají: Clive Owen, Claire-Hope Ashitey, Chiwetel Ejiofor, Julianne Moore, Michael Caine

Vánoce se blíží

Vážení zástupci klubů,
byl jsem Poradou Fandomu pověřen spravováním Kalendáře akcí. Pár dní již od té doby uplynulo, nějaký čas spolklo mé studium, nějaký čas spolkla technická příprava (sehnání adresáře, zpracování adresáře do emailu atp.). Výsledkem je prozatím tento email (ve všech smyslech toho slova).

Tento ebulletin, newsletter, mailgroup, či jakkoliv to chceme nazývat, by měl sloužit dvěma hlavním účelům: 1) přinést zástupcům klubů informace, aby tyto mohly být dále šířeny mezi členy i další známé a především 2) umožnit odezvu zástupců klubů tak, aby se distribuované informace aktualizovaly a doplňovaly dle reálné situace. V současné době má Kalendář dva problémy, které se navzájem vyvolávají a podporují. Je to nezáměr organizátorů dávat do něj své akce, protože to znamená něco udělat, z toho vyplývá nezáměr čtenáře do kalendáře se dívat, protože není úplný a aktuální, čím méně je čtenářů, tím méně je ochotných organizátorů a čím méně je akcí v kalendáři, tím méně je čtenářů.

Abychom nějak rozetnuli ten pověstný Gordický uzel, je třeba učinit razantní kroky na obou stranách. Kalendář bude rozesílán emailem, zpočátku vám, tedy těm, kteří by ho měli naplňovat, a časem každému, kdo o něj bude mít zájem. Ke Kalendáři může a nemusí být přiložen doprovodný text, dle potřeby. Důležité je, aby sám od sebe dorazil k cíli. Zároveň by měl být dostupný přes webové rozhraní, tedy přímo z internetu, kde bude aktualizován průběžně dle informací, tedy (zřejmě/snad) častěji než na emailu. Zároveň se pokusíme o poutavější formu Kalendáře a o distribuci odkazů na různé důležité rozcestníky na internetu (Sarden, Fantasy Planet, atp.). Také bych rád Kalendář pravidelně otiskoval v Interkomu a nebráním se ani dalším tiskovinám/médiím, pokud bude oboustranný zájem. Od vás se žádá pouze to, abyste podávali informace o svých akcích, protože bez nich je jakýkoliv Kalendář zbytečný. Prozatím můžete jakékoliv informace posílat na tento email, časem bychom se zřejmě pokusili i o webový formulář.

Další podstatná problematika je již zmíněný adresář. Mám k dispozici adresář klubů od Pavla Mikulášтика, ve kterém však mnoho kontaktů chybí, někde je kontaktů více bez udání pořadí a jinde kontakt zcela chybí. V tuto chvíli zasílám tento email za a) do Konference SFK, aby se tento text dostal (snad) ke všem klubům, tedy i k těm, které nejsou v adresáři, a za b) jako skrytou kopii na emaily z adresáře, abychom zjistili, zda je vše v pořádku.

Žádám proto všechny, kteří tento email čtou, ať už jim přišel jakoukoliv cestou, aby, pokud jsou organizátory jakékoliv akce nebo pokud jsou kontaktními osobami svého klubu, zaslali na tento email krátkou zprávu, která bude obsahovat název jejich klubu/organizace!, jejich jméno!, příp. přezdívku a především email!, na který budou chtít dostávat další zprávy. Je možné v systému skladovat až dva rezervní emaily pro případ nějakého problému v komunikaci, příp. můžete poslat i jiný kontakt (mobil, pevná linka, domovní adresa apod.), pokud máte pocit, že může být důležitý. Zároveň žádám všechny, kteří dostanou tento

email a mají pocit, že ví o někom, kdo by ho měl z výše uvedených důvodů dostat a nedostal ho, ať mu ho přepošlou. Zpáteční adresa je kalendarakci@centrum.cz.

Dále žádám všechny čtenáře, aby zkontrolovali níže uvedenou tabulku a ověřili, že jsou v ní všechny jimi naplánované akce. Nemusí to být pouze cony. Do Kalendáře je možné zapsat téměř jakoukoliv akci nebo událost, pokud nějak souvisí s fantastikou. Můžou to být literární soutěže (např. termíny uzávěrek, vyhlášení, začátky dalších ročníků apod. – časem by měly právě literární soutěže dozajista mít vlastní tabulku v rámci Kalendáře), workshopy, hraní různých her, křty knih nebo třeba veletrhy, cokoliv, co může zaujmout fana. Pokud právě vaše akce není v Kalendáři, zašlete prosím co nejdříve informace o ní na tento email, ať můžou být zapracovány.

Z historických důvodů (přejímání informací z původního Kalendáře) jsou u některých akcí ještě uvedeny nadstandardní informace. Za nadstandardní informace je považováno všechno kromě názvu akce, místa konání (město) a data. Tyto (standardní) informace budou uváděny u všech akcí, o nichž se mně něco donese. Pokud budete chtít napříště uvádět u své akce informace v plném rozsahu (odkaz na web, přesnější poloha, zaměření, jakékoliv další detaily), budete pro to muset něco učinit (napsat mi, příp. použít jakoukoliv jinou metodu doručení informací, pokud a jakmile bude k dispozici). Toto opatření vás má donutit zásobovat Kalendář čerstvými informacemi.

Ted', když jsou vyloženy karty a víte, co po vás chceme, snad ještě trochu motivace. Pokud vše půjde podle plánu, tedy pokud informace od vás ke mně půjdou tak rychle a hladce, jak bych si to představoval, a pokud dohoda s provozovateli webových stránek půjde tak snadno, jak bych chtěl, lze očekávat rapidní nárůst čtenářů (a odběratelů) Kalendáře. Čím více lidí si Kalendář čte, tím více lidí ví o akcích, které plánujeme a pořádáme, ale především tím více lidí na akci přijde, zúčastní se, příp. zaplatí vstupné, utratí v bufetu, na baru apod. A kdo nebude v Kalendáři, o tom se nikdo nedozví. Samozřejmě že Kalendář není a nebude jediným zdrojem informací, ale pokud je všechno pěkně pohromadě a nabízí se to zdarma, a to až do emailové schránky, málokdo bude bez pádného důvodu vyhledávat další informace. Můžete sice předpokládat, že vaši akci přidáme v rámci běžných informačních cest, tedy že se o ní dozvíme nějak jinak, ale nemůžete na to spoléhat a už vůbec nemůžete spoléhat na to, že dostanete kompletní info servis bez svého přičinění (viz. odstavec nahoru).

Tedy, doufám, že toto je nejdelší doprovodný text, co jsem kdy ke Kalendáři psal, ale bylo to třeba. Samotný Kalendář na následující straně:

Omluvte prosím dočasné technické řešení Kalendáře, protože není ideální, je poměrně efektivní. Pracuje se na lepším.

S pozdravem,
předseda Maelström a správce Kalendáře

Jakub Marek

Přichází nový fantastický web – fantasy.cz

Svět spěje k multifunkčnosti. Máme hypermarkety, kde se dá koupit snad úplně všechno. Máme mobilní telefony, které fotí. A teď přichází i webový portál Fantasya. Na jedné straně internetový obchod s knihami, na straně druhé informační web plný publicistiky o sci-fi, fantasy a hororu. Co od Fantasye můžete čekat?

Základem publicistické části webu www.fantasya.cz budou samozřejmě recenze, pokud možno co nejaktuálnější a v co nejhojnějším počtu. A to recenze nejen na knihy, ale také na filmy, televizní seriály nebo DVD. O knihy nám ale půjde především. Rozsah recenzí bude různý, od nejmenších až k delším rozbořům děl, které vždy podpoříme profilem autora, případně rozhovorem.

U recenzí ale nehleďte nějaké bodové hodnocení, nenajdete ho. Žádné body vám o knize neřeknou, jestli je dobrá, nebo ne. Takže úsudek o knize si uděláte sami na základě obsahu recenze.

Speciální recenzní rubrikou bude Hluboký vesmír, v němž budete se železnou pravidelností lovit v hlubinách času díla, která byla napsána či vyšla již tak dávno, že je nová generace čtenářů nemůže znát, která ale přesto stojí za to, aby se o nich psalo.

Současný nepříliš radostný stav české publicistiky o fantastice, především to, jak úzký je okruh autorů článků a recenzí,

u nichž by se dalo mluvit o erudovanosti a schopnosti knihy analyzovat, nás vede k založení rubriky Škola recenzentů. V nejbližší době ji odstartujeme a naším cílem je vychovat novou generaci recenzentů a publicistů fantastiky. Odměnou bude možnost pravidelně publikovat... a ještě něco trochu navíc. Bližší informace se dozvíte v článku, který se bude touto tematikou zabývat.

Součástí Fantasye budou i krátké zprávy. Dokonce bych řekl, že to bude jedna z jejich nejpodstatnějších částí. Jelikož chceme být webem aktuálním, měly by se v nich objevovat ty nejzajímavější novinky z domácí i zahraniční fantastické scény. Krátké zprávy budou mít občas i trochu odlehčenou podobu, ale slovu bulvár bychom se chtěli vyhnout. Indiskrétní fotky a pikantnosti ze života českých spisovatelek a spisovatelů zatím nechystáme...

A pak je tady „druhá tvář“, či spíše druhá polovina tváře Fantasye – internetový obchod. Co nabízíme? Například každou recenzovanou knihu si můžete okamžitě dát do pytle (na sci-fi a fantasy webu přece nebudeme používat nákupní vozík...) se zbožím. Standardní výše slevy na knihy je taky velmi zajímavá, a připravujeme speciální akce, kdy slevy budou ještě vyšší. Hlavně však chceme dát najevo, jak moc si ceníme stálých zákazníků, a máme připravený věrnostní systém, v němž s rostoucím objemem objednávek stoupá bonusové procento slev navíc. Když je řeč o slevách, tak šéfredaktor má právo bodově ohodnotit i mimořádně povedené příspěvky v diskusích u jednotlivých knih a tím navýšit bonusovou slevu. Prostě – na Fantasye se má dobře, kdo nakupuje, i kdo přispívá do diskusí.

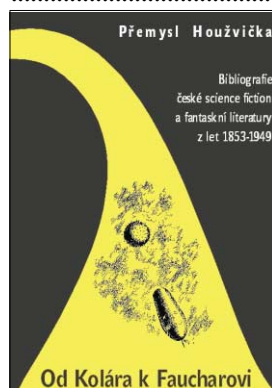
Tak jako všechno, i Fantasya se pochopitelně bude dít vyvíjet. Chtěli bychom přidat žebříčky prodejnosti knih, soutěže, rubriku o komiksech. A o budoucnosti Fantasye máte pochopitelně možnost rozhodnout i vy – svými příspěvky v diskusích, podle nichž poznáme, o čem se chcete dozvědět víc, případně co vám chybí úplně.

Nezbývá než dodat: Přijďte se podívat, a pokud přijdete, přejeme příjemné čtení. Pevně věříme, že se vám budeme líbit.

Jiří Popielek

Kalendář akcí, pokračování z předchozí strany

30.11. '06	CKČ – Zahájení ročníku	–
4.-6. 2. '07	Pragocon	Praha
16.-18. 2. '07	Trpaslicon	Praha
23.-25. 3. '07	Elfcon	Havlíčkův Brod
30. 3.- 1. 4. '07	S-con	Praha
31. 3. '07	Vidoucí – Uzávěrka	–
13.-15. 4. '07	Jarní porada Fandomu	Břežová
20.-22. 4. '07/	Taurcon	? /11.-13.05. '07
3.-6. 5. '07	BookWorld Prague	Praha
5. 5. '07	Ceny ASFFH – Vyhlášení	Praha, BookWorld
?? 6. '07	Gateway (Ájtjaro) festival	Budapešť
8.-10. 6. '07	Opatcon speciál	Broumov
22.-24. 6. '07	Parcon	Nitra
29.6.-2.7. '07	Festival Fantazie	Chotěboř
9. 8. '07	Shamrock – irský festival	Mladá Vožice
14.-16.9. '07	Istrocon-Comix Saloon	Bratislava
21.-23.9. '07	Eurocon	Kodaň
5.-7.10. '07/	Podzimní porada Fandomu	? 12.-14.10. '07
25.-28.10. '07	Festival Fantazie Speciál	Chotěboř
22.-24.8. '08	Parcon	Plzeň
21.-23.8. '09/	Parcon ? 28.-30.08. '09	Český Těšín?

NON FICTION Přemysl Houžvička: Od Kolára k Faucharovi

První část dlouho očekávané bibliografie české sci-fi literatury. Obsahuje téměř 1300 záznamů o žánrových knihách. Nezbytná pomůcka pro čtenáře, sběratele, knihovny a literární historiky. Velmi omezený náklad – jen 510 výtisků! Druhý díl Od Babuly ke Kulhánkovi vyjde v nejbližší době.

Vydáno vlastním nákladem, brož., 159 korun. K dostání u dobrých knihkupců a na www.bibliograf.cz/bibliografie.htm.